

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Э Т А ISSN 1819-1614

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у пятніцы



9 771819 161008

Мілінкевіч стрэўся з Бушам

Лідэр дэмакратычных сіл нароўні з прэзыдэнтамі браў удзел у міжнароднай канфэрэнцыі «Дэмакратыя і бясыпека» ў Празе. Старонка 11.

Мэр для народу, а не народ для мэра

«Мы — улада, нам трэба карміць людзей», — так Міхail Паўлаў адказаў тым, хто змагаецца супраць перадачы Бэрнардынаў пад гатэль. Старонка 12.

Права лета

Уводзіны ў моду летняга сезона. Піша Тэда Лі. Старонка 22.

Беларусь робіцца аб'ектам барацьбы

Сустрэча G8 —
што новага для
съвету і для
Беларусі? Піша
Алесь Кудрыцкі.

У сераду ў нямецкім мястэчку Гайлігендан распачалася сустрэча лідэраў краінаў «Вялікай Восемкі» («G8»). Галоўная інтыгі саміту — ці ўдасца Ангеле Мэркель пераканаць Джорджа Буша змагацца супраць кліматычных зьменаў разам з астатнім съветам. Беларусам жа цікава будзе назіраць за паводзінамі Пуціна. І як будуць паводзіць сябе з Пуціным.

Старонка 14.

Малітва за свабоду малітвы

Басовішча

Фэстываль музыкі маладой Беларусі



15—16 чэрвеня — «Адборышча'07». 20 маладых
гуртоў! Спэціяльныя госьці «Сыцяна» і «Б:Н»
Даведкі: 6490888, 7662425

«Для Беларусі сцэнар можа быць жорсткі!»

У інтэрв'ю журналістам краіна Г8 У.Пуцін паведаміў, што за атрыманьне Кіевам у 90-я газу па льготных цэнах, расейскі газ для ўкраінцаў у будучыні будзе прадавацца па цэнах, выплэтых за рынковыя на 12—17%. Залежнасць Беларусі ад паставак расейскага газу большая. Ці ня ёсьць гэта нагодай для паўтарэння агучанага расейскім прэзыдэнтам сцэнару ў дачыненьні да Беларусі? Камэнтар экспертаў.

Таціяна Манёнак, аглядальнік газеты «Белорусы и рынок»: Цаной працяглых перамоваў беларусы атрымалі лагодныя і празрыстыя ўмовы паставак газу на наступныя чатыры гады. Асаблівасці міждзяржаўных адносін не дазволяюць Ресеі ў найбліжэйшай перспектыве выставіць Беларусі такія патрабаванні. Украіна ўжо вызначылася ў сваім кірунку, здаецца, незваротна. Гэтым і тлумачыца стаўленыне Ресеі. Беларускае кіраўніцтва пакуль ня мае акрэсленай канцепцыі напрамку разьвіцця краіны. Вядзення гульня, гандаль за лепшыя ўмовы. Такая сітуацыя пакуль задавальняе абодва бакі.

Вітаўль Сіліцкі, палітолог: Украіна атрымлівала з Ресеі толькі 20% газу, дый тое кампенсавала яго кошт паслугамі за транзыт. Беларусь на 100% залежыць ад паставак расейскага паліва. Таму ў нашым выпадку сцэнар можа быць нашмат больш жорсткі. Хіба гэты ціск ня будзе відавочны, покуль будуць дзеянічаны апошнія міждзяржаўныя дамоўленасці.

Натальля Тагановіч, загадчыца сектару прафлемаў паліўна-энэргетычнага комплексу Інстытуту эканомікі Беларусі: Наша краіна мае прывабнае геапалітычнае становішча, асабліва гэта датычыць пытанняў транзыту. Таму для нас дачыненьні з Ресеем у сферы паставак паліва будуць у цэлым спрыяльныя заўсёды.

Запісаў Сямён Печанко

КАМЭНТАР РЭДАКЦЫІ

Навіну ўводзіць, старыны ня рушыць

Актывісткі ініцыятыўнай групы па вяртанні царквы Святога Язэпа і манастыра бэрнардынаў Івона Мацукеўіч і Ганна Сіўчык сустрэліся са старшынём Менгарыканкаму Міхалам Паўлавым. Яны спрабавалі даведацца пра лёс святыні, якую ўлады маюць перабудаваць пад гасцініцу і забаўляльны комплекс.

Паводле словаў Івоны Мацукеўіч, кіраўнік сталіцы пацвердзіў ранейшыя пляны адносна быльых кляштарных камяніцаў.

Што датычыць храму, Паўлаў адказаў, што яго перададуць у камунальнную ўласнасць і прыстасаюць пад «аб’ект культурна-бытавога прызначэння». Разам з гэтым, Паўлаў запэўніў, што будынак ня будзе «зъняслуёны».

Падчас гутаркі Паўлаў спаслаўся на экспертызу будынкаў, праведзеную Міністэрствам культуры, якая «ня выявіла ў іх нічога святога».

«Калі мы папрасілі яшчэ раз падумаць, мэр сказаў, што «Мы так вырапашыли, мы — ўлада, нам трэба карміць людзей», — кажа Івона Мацукеўіч.

Тым часам у абарону царквы й манастыра сабралі каля 20 тысяч подпісаў. Толькі праз каталіцкую парафію Святога Язэпа прыйшло 10126 подпісаў, адрасаваных Адміністрацыі прэзыдэнта.

Абарона спадчыны стала гарачай тэмай за апошні год. Прычым ізноў, як перад падзнем СССР, незалежнае грамадзтва б’еца тут зь дзяржавай. Горадня, Віцебск... Моладзь, інтэлігенцыя, дысыдэнты адстойваюць варыянты захавання старыні, «як было». Улады і капиталісты хоцьць перабудоўваць і зносаць. Як мэр Паўлаў і каталіцкія актывісткі, праdstаўнікі ўладаў і грамадзкасці глядзяць на проблему ў розных оптыках. «Нам трэба карміць людзей» і «не за адным хлебам жыве чалавек».

Беларусь перабывае ў пэрыядзе абсалютнага матэрыялізму, калі спажывецтва («рост дабрабыту насельніцтва») ператварылася ў дзяржаўную ідлю, калі грошы, прыбылак ставяцца па-над усім. А што ж іншыя каштоўнасці, якія ня зъмераеш рублём, аў ёмам рухавіка, квадратным мэтрам, але якія фармуюць чалавека — аснову тае ж эканомікі?

Тэма гэтага нумару «НН» — лёс архітэктурнай спадчыны.

Адкрываеца ён фотарэпартажам з Горадні. На здымках — будынкі, якіх хутка можа ня стаць.

Як падобным праблемам давалі рады ў Эўропе? Там таксама бывалі розныя падыходы, удачы і няудачы. Грунтоўныя артыкул Алеся Кудрыцкага (прыклады Рыму, Брусэлю, Кіева, іншых гарадоў у праекцыі на наш вопыт) знайдзене на **старонцы 4**.

Як гэта можа быць іншай у Беларусі? Рэпартаж з Наваградку, дзе мясцовыя бізнесоўцы аднаўляюць стары гатэль «Эўропа», — **старонка 8**.

* * *

На мінулым тыдні Пуцін зноў напужаў. За атрыманьне Кіевам у 90-я газу па льготных цэнах, расейскі газ для ўкраінцаў у будучыні будзе прадавацца па цэнах, даражайшых за рынковыя на 12—17%.

Адкрыты шантаж. Тоё самае заўтра пагражае І Беларусі. Эўропа думае, як быць. Між тым беларускія дзяржаўныя СМІ робяць выгляд, што нічога не адбываецца, як не заўважаюць яны і дыскусій вакол Святога Язэпа, і барацьбы моладзі за старую Горадню, і продаж «Белтрансгазу». У выпіку заканамерна расцеце давер да недзяржаўнай прэзы (старонка 20).

Горадня, якой хутка ня будзе

Працягваецца барацьба за захаваньне гістарычнай часткі Горадні. Грамадзкасцьць ладзіць вахты і зьбірае подпісы за гарадзкі рэфэрэндум. Бульдозёры ж працуюць далей.

Рэканструкцыя ў Горадні цягнецца ад 2004 г. Тады на цэнтральнай Савецкай плошчы выкарчавалі сквэр, але пакінулі савецкі танк і платную прыбіральню. Саму ж плошчу выклалі бетоннай пліткай.

Съледам у квартале Новы съвет зънесьлі ўнікальны для Горадні будынак у стылі канструктыўізму.

Вясною 2007 г. гарадзкая ўлады абвясцілі пра пляны пашырэння Старога мосту празь Нёман. Гэта на гады замацце ў гістарычным цэнтры вялікія транспартныя плыні. Інтэлігенцыя распрацавала альтэрнатывныя пляны транспартнай систэмы, які пра дугледжвае вывад плыні транспорту з цэнтра Горадні. Аднак 19 красавіка 2007 г. Навукова-мэтадычная рада па пытаньнях гісторыка-культурнай спадчыны Міністэрства культуры ўхваліла афіцыйныя пляны. У іх — руйнаваньне каля сарака старых аб'ектаў у гістарычнай частцы гораду.

На сёньня фактычна вырашаны лёс будынкаў на вуліцах Гараднічанская, Урыцкага, Горкага, Багдановіча, Сацыялістычнай, Васілька, Астроўскага. На працягу траўня будаўнікі амаль разабралі флігель XVIII ст. і паравы млын XIX ст. Разбураныя камяніцы на вул. Урыцкага.

Нязгодныя з плянамі ўладаў гарадзенцы ладзіць вахты побач зь меркаванымі пад знос будынкамі. Інтэлігенцыя ініцыявала правядзенне гарадзкога рэфэрэндуму па пытаньнях рэканструкцыі. Гарадзенцы сабралі паўтысячы подпісаў пад зваротам у абласную прокуратуру.

Сямён Печанко



Фотарэпартаж
Юлій
Дарашкевіч.

Гараднічанская, 23.



Сацыялістычная, 44

Горкага, 2. Напаўразбураны флігель.





АЛЕКСАНДР СУХОВІЧ

Мэр для народу ці народ для мэра?

Як руйнуююць у Эўропе. Піша Але́сь Кудрыцкі.

«Quod non fecerunt barbari, fecerunt Barberini» — «што ня здужалі барбary, давершаць Барбэрыні», — змрочна жартавалі жыхары Рыму ў сярэдзіне XVII ст. Барбэрыні — багатая рымская сям'я, зь якой паходзіў тагачасны Папа Урбан VIII. У гэты час Каталіцкая царква ўжо зблъшчага акрыяла ад шоку, выкліканага выбухам пратэстантызму. Контррэфармация, прынамсі, у раманскіх краінах, набірала тэмп. Ватыкану трэба было наноў сцьвердзіцца, паказаць сьвету сваю адноўленую моц. Дзеля гэтага Папа Урбан VIII вырашыў радыкальна зьмяніць твар Вечнага Гораду. Безыліч старых дамоў пайшлі пад знос. Замест старога Рыму, які памятаў яшчэ часы імперыі, дойліды Бэрніні ды Бараміні збудавалі новы горад у стылі барока. Прычым шчыравалі яны, няйначай як канкурэнты ды амаль асабістая ворагі, намагаючыся як далей пераплюнуть аднаго ў грандыёзнасці ды вычурнасці новых гмахаў. І, дарэчы, ніхто нават не зьбіраўся пытатца ў паспалітых рымлянай, ці даспадобы ім гэтае архітэктурнае спаборніцтва.

З аднаго боку, Папа Урбан VIII паўстаете цынічным разбуральнікам стара-сувеччыны. Зь іншага боку, гэта не замінае сέньня мільёнам туристаў з захапленнем імкнуцца ў Рым, дзе амаль

кожны будынак (за выняткам хіба самых старажытных накшталт Калізэю) так ці іначай закрануты хвалімі барочнага цунамі. Дык, можа, няма прынцыповай розніцы паміж тым, што тварылі рымскія ўлады ў XVII ст., і тым, што твораць беларускія ўлады ў XXI ст., руйнуючы ды адбудоўваючы ста-рыя гарадзкія цэнтры?

Але розніца ёсьць — кардынальная. Рым перабудоўвалі з пачуццём стылю. Менск, Горадню ды іншыя беларускія гарады руйнуюць безгустоўна, парабна, хаатычна і ў той самы час пасыпешліва, нібыта баязліва ўцягнуўшы галаву ў плечы: «Хутчэй, хутчэй, абы пранесла». Папа Урбан VIII перакройваў Рым так, нібыта зьбіраўся вечна кіраваць Вечным горадам, а беларускія мэры перабудоўваюць гарады так, нібыта яны зьбіраюцца праз год-другі даць лататы ў эміграцию. Папа Урбан VIII мусіў мец тонкі мастацкі густ, каб заўважыць у Бэрніні ды Бараміні геніяльных архітэктараў і загрузіць іх замовамі. Іх дзейнасць перакроцыла межы і зьмяніла ablîch'cha Эўропы — каб не яны, хто ведае, ці паўстала б Віленскае барока. А хто там у нас у Мінкульце ці Мінархітэктуре адказвае за «аблîch'cha рэспублікі»? Яўна не Бэрніні з Бараміні. Ці пакінуць які сълед у гісторыі ўсе гэтыя паркінгі ды

шопінгі? Урбан VIII зьмяніў архітэктурны ансамбль Рыму. У нас гарадзкія архітэктурныя ансамблі папросту зьнішчаюць.

«Але Горадня — ня Рым», — скажа нехта. Ну, гэта яшчэ як паглядзець. У любым выпадку, мэр Горадні Антоненка — дакладна ня Папа Урбан.

Эўропа з эўрамонтом

Можа скласціся ўражаныне, нібыта тое, што адбываецца ў Беларусі, ня мае аналагу ў цывілізаванай Эўропе. Але падабенстваў хапае, прычым ня толькі ў мінушчыне, а ў съвежай сучаснасці — Эўропа і сέньня падае няманла прыкладаў бязглузых руйнаванняў ды дрэннага архітэктурнага густу.

Возьмем, напрыклад, Брусэль. З малавядомай сталіцы маленькай краіны ён ператварыўся ў галоўны горад аб'яднання Эўропы. За гэты падарунак лёсу, аднак, давялося дорага заплаціць. Падчас пабудовы Эўрапейскага квартала ў Брусэлі руйнавалі цэльяя вуліцы, прымусова адсяляючы жыхароў, забудоўваючы прастору аднастайнымі бетонна-шклянімі скрынямі. У выніку на плошчы 4 кв. км у цэнтры места паўсталі гета для чыноўнікаў, якое пасля 18.00 ператвараецца ў мёртвы горад. Вуліцы навокал штаб-кватэры Эўракамісіі ўвогуле выглядаюць пэйзажам іншай, непрыдатнай для чалавечага жыцця, плянэты: бетон, сталь, люстрное шкло ды дзе-нідзе каржакаватыя дрэўцы-мутанты. Дайшло да таго, што некалькі архітэктараў з розных краінаў стварылі нефармальную группу, якая распрацоўвае альтэрна-



Касцёл Sant'Ivo alla Sapienza, паводле праекту Франчэска Бараміні, на месцы сярэднявечных кварталаў.

тыўны плян для Брусэлю, які прадугледжвае знос «каробак» і ператварэнне Эўрапейскага кварталу ў асяродзьдзе, прыязнае да чалавека.

Падобна як і ў Беларусі, на Захадзе ў справу горадабудаўніцтва ўмешваецца бізнес, які жыве сёньняшнім днём і спадзяваецца на максымальныя дывідэнты мінімальным коштам. Гэтак, пасыля таго як у Лёндане паўсталі хмарачосы, вельмі многія лёнданцы заўважылі, што гарадзкая лінія далягліду была непапраўна папсаваная. З новага — у Дрэзднене на мінульым тыдні ў багемным раёне Нойштадт (адзінам, які збольшага захаваўся пасыля Другой усясьветнай вайны) моладзь бунтавала супраць разбурэння старога будынку ды пабудовы на ягоным месцы супермаркету. Да што там Нойштадт — бізнесоўцы дабраліся і да старой часткі Дрэздэну. Да пічэнту спляжаная бамбардаваныя Другой усясьветнай ды ГДР аўскімі ўладамі, яна дагэтуль адбudoўваецца. На свае вочы пару дзён таму бачыў там раскапаныя парэшткі старажытнага фундамэнту. На пытаньне, што тут будзе, прагучай адказ: «офіс кампютарнай фірмы. Мне распавялі, што навабуд ня будзе мець нічога агульнага са старым горадам. Хіба што вони яго сваёй формай будуць нагадваць вони Цвінгеру, шыкоўнага палацавага ансамблю, разъмешчанага па суседству».

За прыкладамі сучаснай эўрапейскай архітэктурнай дурасці далёка

хадзіць ня трэба: дастаткова завітаць на кіеўскі Майдан Незалежнасці, помнік часоў развітага «кучмізму». Безгустоўны падземны горад з каскадам шклопакетаў, у цэнтры пляцу — нягеглая клясычная калёна на барочным пастамэнце — карацей, архітэктурны суржык. Неяк давялося пашпацьраваць па ўкраінскай сталіцы з журналістам украінскай «Свабоды» Віталем Панамаровым, знаўцам кіеўскай гісторыі. Ён паскардзіўся: «У Кіеве заўжды былі багатыя людзі. Але чаму раней ім хаця б хапала глузду набываць сабе добрых архітэктараў?» І сапраўды, сваімі густамі нашыя сучасныя мэры ды інвестары нагадваюць дырэктара калгасу, які прымерваеца, як бы яму танна ды хутка збудаваць для гаспадаркі новы хлеў.

Традыцыі плюс сучаснасць

«Старыны ня рушыць». Гэты прынцып — найлепшая гарантія ад памылак у горадабудаўніцтве. Не руйнаваць таго, што ёсьць. А калі ўжо і трэба нешта паднавіць, то зрабіць гэта з выдумкай ды густам. Вось, спляжылі павары млын у Горадні. Маўляў, каму трэба тая прамысловая развалюха (якая, аднак, выглядала надта трывалай). Міжтым, паводле апошняй эўрапейскай моды, старыя прамысловыя будынкі не руйнуюць, а перарабляюць — ці то пад стылёвымі офісамі, ці то пад культурныя цэнтры.

У Лёндане звышпапулярны музэй

сучаснага мастацтва Tate Modern месціцца ў будынку былой ТЭЦ. У Брусэлю агромністы дэпо былога грузавога вакзалу Gare de Tour et Taxis ператварылі ў выставачныя залі. У Гамбургу інвестары ажно б'юцца за права скучыцца манумэнтальная склады старога порту, каб перарабіць іх на офісы ды элітныя апартамэнты. Горад пакуль не дзе «дабро» гэтым плянам, бо хоча захаваць адмысловы партовы дух. Аднак у раёне докаў ужо будуеца ўльтрасучасная філармонія, якая мае давершыць ансамбль партовых складоў. У Бэрліне варта завітаць у Kulturbräuselei (раней — бровар), падоўны культурніцкі комплекс, шалёна папулярны, поўны кавярняў, клубаў, выставаў ды канцэртаў. Калі ня верыце, спытайтесь ў Ляўона Вольскага ды Андрэя Хадановіча — яны там выступалі. У заходненямецкім мястэчку Бохум былая вуглявая шахта Zeche Zollverein ператворана ў сарадні культурны мэгаполіс. На 2010 г. Рурскую вобласць (у тым ліку Бохум) абрапілі культурнай сталіцай Эўропы — менавіта дзякуючы таму, што старыя індустрыйныя будынкі былі крэатыўна перароблены ў культурніцкія установы.

Каб беларускія гораданаўчальнікі былі здольныя, як кажуць немцы, паглядзець цераз край уласнай талеркі, дык зразумелі б, якія магчымасці яны губляюць, пляжачы свае гарады. Папершае, плошчы ў аўтэнтычных будынках больш прэстыжныя, чым у наявідах (у Эўропе гэта даўно так, мы да гэтага таксама не ўзабаве прыйдзем). Ці возьмем, напрыклад, ту ж эўразіяцкую праграму «Культурная сталіца Эўропы». Паводле задумы гэтай праграмы, любы горад можа стварыць канцэпцыю сябе як агульна-эўрапейскай культурнай сталіцы і такім чынам патрапіць на штогадовы конкурс. У выпадку перамогі ён атрымлівае вялікія інвестыцыі, якія дапамагаюць гэтую праграму зьдзесьніць. Акрамя гэтага, горад атрымлівае агульнаэўрапейскую «рэкламную» раскрутку як культурная сталіца. Што да гэтага нам, ізаляваным беларусам? Справа ў тым, што ўздел у праграме (на спэцыяльных умовах) прадугледжаны нават для эўрапейскіх горадоў па-за межамі ЭЗ. То бок тая ж Горадня пры жаданьні магла б прэтэндаваць на частку з тых мільёных інвестыцый.



Лёнданскія навабуды.

WIKIPEDIA.ORG

Працяг на старонцы 6.

Мэр для народу ці народ для мэра?

Працяг са старонкі 5.

Дарэчы, летась Кіеў амаль атрымаў тое фінансаваньне, але прайграў у фінале Стамбулу, які зробіцца эўрапейскай культурнай сталіцай у 2010 г. разам з Рурскай вобласцю і румынскім мястэчкам Печ. Усё праз то, што Кіеў падкрэсліваў адно сваю гісторыю, а Стамбул здолеў сумясціць традыцыі і сучаснасць.

Што замінала мэру Градні аддаць гэтые няшчасны паравы млын Лёніку Тарасевічу ці іншым мастакам для творчых эксперыменту? Паў-Польшчы бу Градні паперабывала, а то й паў-Эўропы. А мо й на тытул культурнай сталіцы калісьці замахнулася...

Усе гэтыя прыклады паказваюць, што мае сэнс (у тым ліку камэрцыйны) з любоўю выкарыстоўваць тое, што маем. Часцей за ўсё гэта нашмат прасцей і эфектульней, чым будаваць нешта наноў. «А як быць з панэльнымі хрушчоўкамі?» — спытаецца вы. Дзіва, але нават тут бываюць выключэнні. Возьмем маленчака мясцёчка Вітэнберг ва ўсходняй Нямеччыне. Вучні адной з тамтэйшых школай, разъмешчаных у стандартным панэльным ГДР-аўскім будынку, неяк напісалі ліст аўстрыйскаму архітэкту-авангардисту Фрыдэнсрайху

АЛЕСЬ КУДРЫЦКИ



На ўсе будынкі маюць каштоўнасць. Брусэль, 2007.

Гундэртвасэру з просьбай зрабіць іх школу больш арыгінальнай. Зацікаўлены праектам, ён бысплатна ператварыў школу ў казачны сюрэралістычны палац, адзін з найбольш значных помнікаў сучаснай архітэктуры ў Нямеччыне. Вось вам і бетонныя дамы! Усё залежыць ад таго, зь якога боку падысьці.

Эстэтыка як палітыка

Размешчаны на сایце pp.by фотарэпартаж Юлі Дарашкевіч з гарадзенскіх вуліц, якія пойдуць пад знос, выклікаў безыліч камэнтароў. Сярод абураных допісаў выбівасця наступны (пераклад з расейскай): «А памойму, дамішкі страшнаватыя, і няўажко так трэба чапляцца за мінулае, можа, хрушчоўкі таксама знасіць на варта? Шкада, я ніколі ня быў у Градні, можа, проста на фатаграфіях дамы атрымаліся дрэнна? Але, па-

мойму, съмецьце часам трэба прыбіраць, старое добрае правіла: чым не карыстаецца два гады, то — съмецце». Так думаюць вельмі і вельмі многія. А можа, тут няма правых ды вінаватых? Што калі тут проста розніца ў густах? Магчыма, мы пакепліваем з Нацыянальнай бібліятэکі так сама, як некалі французы — з Эйфелевай вежы? Можа, і сапраўды беларускія гарады не руйнуюцца, а «прыгажэюць з кожным днём»?

Думаеца, рацыя ўсё-такі на нашым баку, а не на баку «прагматыкаў». Уладзе можна дараваць памылкі ды экстравагантныя паводзіны тады, калі яна робіць іх, ствараючы якасны культурны кантэкст. Але калі ўлада стварае кантэкст, які спрэс складаеца з памылак, гэтаму трэба супраціўляцца. Звонку «пірамідзішча», якую зьбіраюцца будаваць у старым цэнтры Віцебску, нечым нагадвае шклянную піраміду ў парыскім Люўру. Адчываеца, што беларускія архітэкторы ўважліва вывучаюць замежныя паштоўкі. Праўда, не пашкодзіла б насамрэч завітаць у Люўр, тады архітэкторы маглі б заўважыць, чаму Франсуа Мітэрран дазволіў сабе гэтую маленькую архітэктурную вольнасць, якая, дарэчы, выклікала ў свой час даволі шмат крытыкі ў Францыі. Шкляная піраміда, якую на замову Франсуа Мітэррана стварыў архітэктар Мінг Пэй, зрабілася фінальнай крапкай у амбітным праекце — ператварэнні Люўру ў самы вялікі музей свету (ягоная плошча была пашыраная ў два разы, з 30 тыс. да 60 тыс. кв. м). Дасягнуўшы гэтага, Франсуа Мітэрран выпекаў мару Людовіка

Музэй Tate Modern
месціцца ў будынку
былой ЦЭЦ.



WIKIPEDIA.ORG



Піраміда каля Люўру.



Макет забудовы каля «Сініага дому» ў цэнтры Віцебску.

XIV, і таму заслужый, каб ягонае імя было звязанае з Люўрам. Фігураныя кажучы, калі вы будуецце шклянную піраміду, то пабудуйце і Люўр. Ці, прынамсі, адбудуйце Мікалаеўскі сабор. Недарэчнасці робяцца цікавымі акцэнтамі, калі яны дапаўняюць бяспречныя шэдэўры, а не тады, калі яны застаюцца «недарэчнасцю ў сабе». Радзімка на твары Мэрылін Манро робіць яго непаўторным. Радзімка бяз твары Мэрылін Манро —

недарэчнасць. Замест таго каб ствараць твар краіны, беларускія ўлады прапануюць нам у якасці горадабудаўнічай палітыкі гідкі камяк, які складаецца з такіх вось радзімак.

Нехта лічыць, што горадзенскія камяніцы непаўторныя, іншы — што яны непрыгожыя. Кожны мае права на свой уласны густ. Але, падабаюцца каму ці не, яны складаюць непаўторную архітэктурную палітру, як той Парыж, дзе «дамы звыродлівія, але іх ансамбль цудоўны». Руйнуючы старыя дамкі, улады разбураюць харарактар, душу наших гарадоў.

Нават асобны будынак ці фрагмент банальнай вуліцы можа захоўваць дух цэлай краіны. Гадоў дзесяць таму ў Філлядельфіі, адным з найстарэйших амэрыканскіх гарадоў, мне, нібы найкаштоўнейшы дыямант, паказалі караценькую вулку. Навокал хмарачосы, а тут — малопасенская дамкі, адзіння, якія захаваліся з тых часоў, калі яшчэ ня высах атрамант на Дэкларацыі незалежнасці ЗША. Так сама ашчадна захоўваюцца і старыя будынкі на высьпе Эліс, у Нью-Ёрку, празь якую праходзілі ўсе эмігранты, якія хацелі трапіць у Новы Свет. Менавіта тут, а не сярод хмарачосаў, адчуваеш сапраўдны дух гэтай краіны.

Калі ў спрэчках з прагматыкамі не спрацоўваюць эстэтычныя аргумэн-

ты, застаецца звязаныца да апошняга, які, бадай, насамрэч зьяўляецца самым важным — руйнуючы гарады, улада пагарджае намі, людзьмі. Можна бясконца спрачацца, чый Менск больш прыўкрасны ды густоўны — Сяргея Харэўскага ці мэра Паўлава. Але бяспрэчна тое, што галоўнае слова тут павінна быць за Сяргеем Харэўскім (то бок за кожным паспалітым менчуком і, увогуле, за кожным беларусам), а не за мэрам, ці найкім бястварым інвестарам, ці архітэктурам-пражэкцёрам. Улада ня мае права вырашаць за нас, якімі быць нашым гарадам. Вырашаць павінны людзі, найперш праз магчымасць самім выбіраць мэра, мясцовую ды цэнтральную ўладу і рэальная ўплывашаць на іх учынкі.

Раз-пораз даводзіща чуць думку, што змаганыне за нашы гарады — тое, што можа аб'яднаць людзей, ня ўцягваючи іх у палітыку. Не пагаджуся. Змаганыне за гарады — гэта і ёсьць жывая палітыка, змаганыне за права людзьмі звацца, спроба прымусіць уладу слухаць і слухацца нас. Цалкам пераводзячы змаганыне за гарады ў эстэтычную плоскасць, мы рызыкуем застасцца ў меншасці. Гэта — не праблема густаў. Гэта — праблема дачынення ўлады і народа: хто для каго?



Горадня. Пратэсты супраць разбурэння гістарычных кварталаў.

Рэканструкцыя «Эўропы»

Ня ў прыклад менскім рэстаўрацыям, у Наваградку па ўсіх правілах аднаўляецца гатэль «Эўропа». Праўда, гарадзкія ўлады закамандавалі фірме-будаўніку аднавіць за свой кошт яшчэ паўвуліцы. Піша Сямён Печанко.

У жніўні 2006 г. менская навукова-вытворчае аўдзяньне «Эльвіра» выкупіла ў наваградзкага прадпрымальніка Ўладзімера Максімчыка будынак №3 па вул. Замкавай. Трохпавярховая камяніца XVIII ст., былы гатэль «Эўропа», знаходзілася ў аварыйным стане. Кіруючыся высновамі экспертаў, новы ўласнік пастановіў дэмантаваць будынак, каб пасъяля аднавіць у колішнім выглядзе.

Гарадзкі квартал з камунікацыямі ў нагрузкі

Адказным за рэканструкцыю прызначаны дырэктар «Эльвіры» Аляксандар Поткін, ураджэнец Наваградку. Паводле яго словаў, былы ўласнік самавольна ажыццяўіў перабудову унутраных канструкцый камяніцы: будынак меў разбураныя перакрыцці, разбраную падлогу на другім паверсе, паздымальная бэлькі, што надавалі жорсткасць канструкцыі. Паўночную сцяну выперла вонкі і яна пагражала абрынуцца. У пограбе адсутнічала пячное аципліненне, неабходнае для рэгулярнага прасушвання падмуркаў. Эксперыты кампаніі «Інтэбудпракт» рэкамэндавалі разбраць будынак. Перад гэтым былі зробленыя ўсе неабходныя замеры, геалігічнае дасыледаванье грунту, началіся археалігічныя раскопкі ля падмуркаў. Усё гэта патрабавала дазволу і зацьвярджэння ў гарыканкаме.

А.Поткін кажа, што ўла-



Так выглядаў будынак былога гатэлю «Эўропа» ў Наваградку.

ды не перашкаджаюць працы яго фірмы, ідуць насустрач. Аднак ад «Эльвіры» чакаюць хутчэйшага завяршэння працы, а гэта не-магчыма па некалькіх прычынах. Па-першы, рэканструкцыя патрабуе грунтоўных археалігічных дасыледаваніяў, па-другое, у часе ўзгаднення ахойнай зоны фірме прапанавалі адбудаваць яшчэ два аўкты на вул. Замкавай — каб аднавіць участак гарадзкога ансамблю ў першапачатковым выглядзе. Каб падвесыці да будучага гатэлю неабходныя камунікацыі, фірме спатрэбіща працягнуць газа- і водаправод на участку прылягаючай вуліцы.

«Шмат часу і рэурсаў адбірае і папяровая праца» — кажа сп.Поткін, паказваючы на паліцу, шчыльна застайленую тэчкамі з дакументамі. Часам, каб узгадніць, той ці іншы дакумент, даводзіцца ехаць ня толькі ў Наваградак, але і ў Ліду, і Горадню.

Знаходкі археоляга Собаля

Валянцін Собаль займаўся дасыледаваннем падмуркаў наваградзкіх камяніц — былога гатэлю і суседняга, разбуранага ў часе вайны будынку, прапанаванага да аднаўлення. У шурфах на глыбіні 2,2—2,4 м адшуканыя рэчы тысячагадовай даўніны, напрыклад, шкляныя бранзалеты XII ст. «Тут, на адлегласці паўкілямэтра ад замку, знаходзіліся пасадzkія паселішчы, нашмат старэйшыя за тую забудову, што цяпер пляніруе аднавіць. Прагэта съведчаць знойдзеныя парэшткі хатніх жывёлаў, аскепкі посуду», — распавядае В.Собаль. Ён адшукаў і рэшткі хаты XVI ст. з фрагментамі печы: «Кафля гербавая, быў бы час, можна было б даведацца, хто быў гаспадаром хаты». Археоліг лічыць, што на дасыледаванні трэба больш часу. Усё залежыць ад цяперашніх гаспадароў — ці знойдзуть яны гроши на

гэта. У ідэале В.Собаль бачыць тут музейную экспазыцыю, што магло б прыцягніць яшчэ больш турыстаў.

За і супраць

Дырэктар «Эльвіры» А.Поткін лічыць, што ад рэканструкцыі будынку выйграюць усе — горад атрымае адноўлены квартал ды трохзоркавы гатэль. Ён пэўны, што яго фірма выконвае ўсе патрабаваныя закону аб ахове гістарычнай спадчыны. В.Собаль мае адзінную прэтэнзію да рэстаўратараў: разабралі падмуркі, якія можна было яшчэ ўмацаваць. У астатнім, кажа ён, усё магчыма было зроблена: «У часе дэмантажу былі зробленыя неабходныя замеры, частку найбольш трывалай цэглы, камінную і пячную кафлю, драўляную лесьвіцу, аконныя рамы захавалі, каб по-тym выкарыстаць ізноў». Галоўнае, лічыць сп.Собаль, нельга падганяць рэс-

таўратараў: «У нас жа час-та бывае так — аблыканкам вылучае сродкі і потым кантралюе, каб яны былі засвоенныя строга па графіку, не зважаючы на важнасць гістарычнага аб'екту».

Новага гатэлю ў Наваградку чакаюць супрацоўнікі адзінай тут турфірмы. На іх думку, мясцовы гатэль не адпавядзе патрабаваныям замежнікаў. З гэтym нязгодная юрыст Вольга Кастрамінава, якая таксама паходзіць з Наваградку: «Навошта перабудоўваць гістарычны будынак, калі піціпавярховы гатэль амаль заўсёды пусты». На думку Вольгі, будынак быў менавіта зънесены, і для гэтага не было пільных прычынаў. Яна звярталася ў раённую ды абласную прокуратуру, але атрымала адказ пра законныя дзеяньні «Эльвіры». У адказе з раённай прокуратуры, у прыватнасці, гаворыцца, што дазвол Мінкульту на правядзенне супрацьдаварыных працаў быў выда-

Падмуркі «Эўропы».
Будыначак справа —
наваградзкая
«пізанская
вежа».
Адхіленне
яго съценаў
складае 20 см.
Уласнікі
такім і хочуць
яго захаваць.

СЯМЕН ГЕЧАНКО



дзены НВА «Эльвіра» ў сувязі з «узынілай на аб'екце аварыйнай сітуацыяй для прадухілення далейшага разбурэння будынку», а дэмантаж дахоўкі і аварыйных съценаў адбываўся ў адпаведнасці з нарматывам-на-тэхнічнай дакументацыяй.

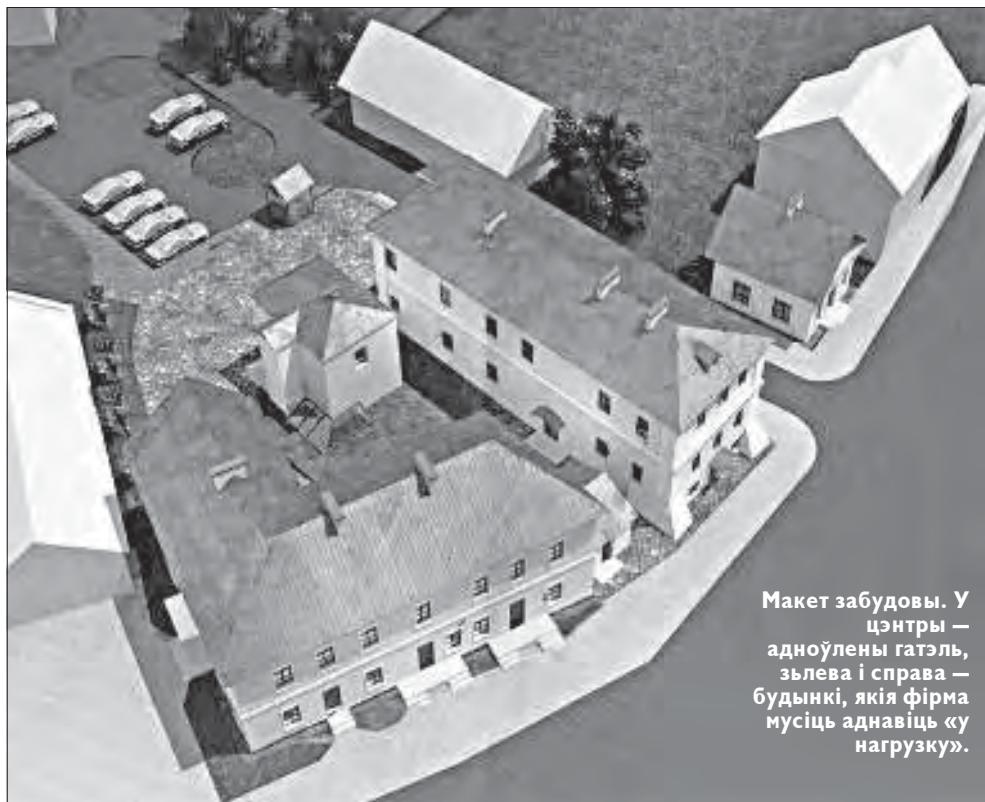
Наваградзкая гісторыя

пакідае шэраг пытанняў. Чаму будынак былога гатэлю быў даведзены да аварыйнага стану і ці пакараны вінаваты ў гэтym прадпрымальнік? У Наваградку гэта ня першая такая гісторыя: у 1999 г. мясцовы мэцэнат Пётро Сільвановіч узяўся аднавіць вятрак на Малой замкавай гары —

былую надбрамную вежу. Скончылася сумна: вежа, якую памылі пажарныя машыны, развалілася. Прадпрымальнік не пакаралі.

Уладзімера Максімчыка двойчы выклікалі ў райвыканкам і загадвалі пачаць супрацьдаварыйныя працы. Галоўны спэцыяліст аддзелу культуры Наваградзкага райвыканкаму Вячаславу Лаўрышчуку мяркую, што Максімчык вінаваты часткова: «Будынак быў і да яго аварыйны, час над ім папрацаваў». Але пытанне, навошта было разబіраць унутраныя перакрыцці, застаецца без адказу.

«Мы звяртаем увагу на вялікія гарады, тым часам спадчына нашых мястэчак і невялікіх гарадоў незаўважна гібес, а месцамі яна ня менш вартая, чым віцебская ці менская», — мяркую гарадзенскі гісторык Янка Лялевіч. На яго думку, наваградзкі досьвед, у выпадку, калі падчас адбудовы сапраўды будуць ужытыя аўтэнтычныя кампанэнты ды захаваюцца ўсе параметры былога будынку, а таксама выкарыстаюць напоўніцу археалагічныя доследы, будзе прыкладам для астатніх.

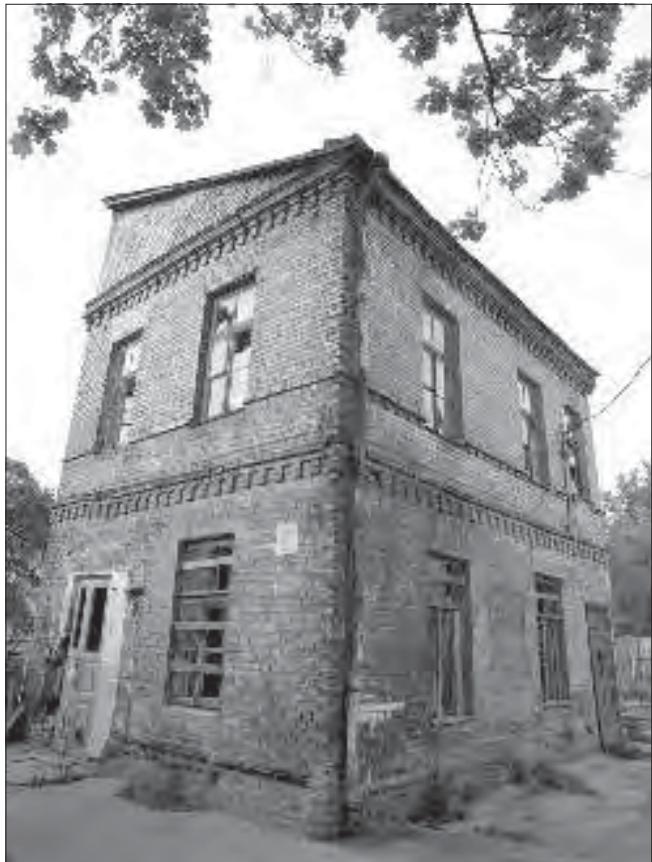


Макет забудовы. У цэнтры —
адноўлены гатэль,
зьлева і справа —
будынкі, якія фірма
мусіць аднавіць «у
нагрузку».

Горадня, якой хутка ня будзе



Сацыялістычна, 44.



Урыцкага, 12.



Урыцкага, 15.

Мілінкевіч сустрэўся з Бушам

Лідэр дэмакратычных сіл Беларусі сумесна з прэзыдэнтамі шэрагу краін і вядомымі дзеячамі 5—6 чэрвеня браў удзел у міжнароднай канфэрэнцыі «Дэмакратыя і бяспека».

Акрамя ўдзелу ў форуме, Аляксандар Мілінкевіч меў двухбаковыя сустрочы з прэзыдэнтам ЗША Джорджам Бушам, прэзыдэнтам Эстоніі Томасам Хенрыкам Ільвесам, экс-прэзыдэнтам Чэхіі Вацлавам Гаўлам, міністрам замежных спраў Вацлавам Гаўлам, міністрам замежных спраў Чэхіі Карэлам Шварцэнбергам, кіраўніком Інстытуту палітычных дасьледаванньняў пры Шалом Цэнтры (Ізра-

іль) Натанам Шчаранскім, прэзыдэнтам радыё «Свабода» Джэфры Гедмінам.

Міжнародная канфэрэнцыя «Дэмакратыя і бяспека» праводзіцца напярэдадні саміту «Вялікай восьмёркі» і прысьвечана слытуацыі ў краінах з аўтарытарнымі і таталітарнымі рэжымамі.

«Толькі павага да правоў чалавека забяспечвае бяспеку і стабільнасць. Тыя

краіны, якія не паважаюць права сваіх грамадзян, не будуць паважаць права іншых нарадаў», — заявіў Мілінкевіч напярэдадні візиту.

Візіт Мілінкевіча адбываецца на запрашэнне экс-прэзыдэнта Чэхіі Вацлава Гаўла.

МБ

Лукашэнка ў Палацку, на асьвячэнні ракі святой Эўфрасіні

Кіраўнік дзяржавы ўзяў удзел ва ўрачыстасцях асьвячэння адноўленай ракі працадобнай Эўфрасіні Палацкай. 5 чэрвеня ён таксама азнаёміўся з Палацкам і ягоным гісторыка-культурным музэем-запаведнікам.

64% беларусаў хацелі б беларускамоўнага прэзыдэнта

29,7% рэспандэнтаў, аптыганных Незалежным інстытутам сацыяльна-еканамічных і палітычных дасьледаваньняў (Літва), лічаць, што кіраўнік Беларусі мусіць па тэлевізіі ці радыё заўсёды выступаць па-беларуску. 34,1% мяркуе, што ён павінен гэта рабіць час ад часу (выступаючы пры пэўных урачыстых нагодах і г.д.), яшчэ 34,3% аптыганных ня лічаць ужываньне беларускай мовы абязвязковым.

З дасьледаваньня цэнтру прафэсара Манаева вынікае, што грамадзянэ краіны падзеленыя ў сваіх моўных прыхільнасцях на тры прыкладна роўныя групы. Адны выступаюць за то, каб у публічнай палітыцы выкарыстоўвалася найперш беларуская мова, другія хацелі б, прынамсі, выразней прысутнасці роднай мовы, трэцяя ставіцца да моўнае праблемы абыякава.

Тым часам дзеяны прэзыдэнт краіны не гаворыць па-беларуску. Німа ніводнага беларускамоўнага і сярод дзеяйных міністраў і дэпутатаў.

Мікола Бугай



Студэнты насілі па сталіцы труну

Увечары ў пятніцу на Нямізе некалькі дзясяткаў навучэнцаў вынеслі сымбалічную труну з надпісам: «Ільготы». Наперадзе пахавальннае працэсіі несылі вялікі льготны талёнчык у чорнай рамцы.

Міліцыянты разагналі акцыю. Пяць чалавек затрымана. Яны пазней былі

асуджаныя да арышту на некалькі сутак.

Акцыя пратэсту супраць адмены льготаў адбылася таксама ў Магілёве. У ёй узялі ўдзел актыўісты Саюзу левых сіл і АГП. Таксама ёсьць затрыманыні, паведамляе радыё «Свабода».

МБ

Жыхар Крупскага раёну, які задушыў голымі рукамі бабра, забіў чалавека

Звычайная п'янка ў вёсцы Ўхвала (Крупскі раён Менскай вобласці) скончылася забойствам.

48-гадовы беспрацоўны вясковец прыраўнаваў сужыцельку да гаспадара кватэры, дзе праходзіла бяседа. Мужчына дастаў прыхаваныя штых ад вінтоўкі часоў другога ўсясьветнай вайны, за-

калоў субутэльніка і двойчы параніў кабету. Ціпер забойца ў съедчым ізялятры, у дачыненіні да яго распачалі крымінальную справу паводле артыкулу 139 КК.

Раней гэты самы чалавек

шакаваў людзей, голымі рукамі задушыўшы бабра. На яго таксама завялі крымінальную справу, але абмежаваліся штрафам. Перад тым мужчына сядзеў за кратамі за рабаваньне крамы.

Зыміцер Панкавец

У Латвіі прэзыдэнт — доктар

Латвійскі Сойм абраў новым прэзыдэнтам краіны 52-гадовага доктара-арта-пэда Валдыса Затлерса. Затлерс — беспартыйны, які ніколі раней не займаў палітычных пасадаў.

У Латвіі на прэзыдэнта звычайна абираюць паважаных асобаў, здольных зьяднаць нацыю.

Паўнамоцтвы цяперашній прэзыдэнткі, эколяга Вайры Віке-Фрэйбергі завяршаюцца 7 чэрвеня. У Латвіі прэзыдэнт іні можа быць на пасадзе даўжэй за 8 гадоў.

Перад абранинем Затлерс прызнаў, што браў ад пацьентаў гроши і падарункі, але не дэклараваў іх як даходы. Аднак Бюро па барацьбе з карупцыяй прызнала, што гэта нязначнае парушэнне.

МБ



У Латвіі заробкі ў 2,5 раза вышэйшыя, чым у Беларусі

Сярэдні заробак у першым квартале 2007 г. у Латвіі склаў 357 латаў, альбо 682 даляры па курсе. Гэта на 32,8% больш, чым у першым квартале 2006 г., паведамляюць латвійскія СМИ.

Пры гэтым у грамадzkім сектары ён павялічыўся з 301 лату ў 2006 г. да 406 латаў у 2007 г. (з \$575,5 да \$776), а ў прыватным сектары з 252 да 334 латаў (з \$482 да \$639).

Найменшыя заробкі ў Літве па выніках першага кварталу складае 517 даляраў чыстымі (1329 літаў), у Эстоніі — 550 даляраў.

Сярэдні заробак у Літве па выніках першага кварталу складае 517 даляраў чыстымі (1329 літаў), у Эстоніі — 550 даляраў.

Паводле Міністэрства статыстыкі і аналізу Беларусі, сярэдні налічаны заробак у першым квартале склаў \$287.

СЪЦІСЛА

Ствараецца партыя ўлады

19 мая рэктар Гарадзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверситету і дэпутат савету рэспублікі Вітольд Песціц на канцэрце «За квітнеющую Беларусь» у Горадні выступіў з ініцыятывай стварэння па ўсёй краіне пярвічных арганізацій грамадзкага аб'яднання «Белая Русь». І зараз жа арганізацыі «БР» пачалі ўтварацца ва ўсёй краіне. Устаноўчыя сходы прайшли ў Воршы, Бешанковічах, Барысаве, Крупках, Гарадку, Гомелі. Гэта суправаджаецца інфармацыйнай падрымкай. Практычна па тым самым сцэнарыі некалі ствараўся БРСМ. Выгледае, цяпер улады вырашылі стварыць агульнарэспубліканскую арганізацыю і для больш сталых грамадзянаў.

Зыміцер Панкавец

Зъ Чыжа ўзялі падпіску пра навыезд

Крыніцы «Белорускага партызана» ў Генпрокуратуры паведамілі,



што з прадпрымальніка Юр'я Чыжа ўзята падпіска пра навыезд. Сыледчыя матывавалі гэта неабходнасцю правядзення актыўных съедчых дзеянняў. Юры Чыж — адзін з найбагацейшых бізнесоўцаў краіны, уласнік многіх прадпрыемстваў, сярод якіх «Трайш» і футбольны клуб «Дынама».

Пачаўся другі набор на праграму Каліноўскага

У новым навучальным годзе Камітэт абароны рэпрэсаваных «Саліданасць» працягне дапамагаць беларускім студэнтам, якія пацярпелі за грамадзкую актыўнасць. Пры патрэбе звыш ста чалавек змогуць распачаць навучанье ў розных ВНУ Еўропы, дзякуючы

падтрымцы ўрадаў Польшчы, Украіны, Чэхіі, Літвы, Аўстрый.

Праўда, у гэтым годзе праграма будзе распаўсюджвацца толькі на тых навучэнцаў, якія былі выключаны.

Фэдэрацыя прафсаюзаў падрабіла подпісы

На сайце ФПБ размешчана інфармацыя пра міжнародную падтрымку беларускіх афіцыйных профсаюзаў у сувязі змагчымым пазбаўленнем Беларусі гандлёвых прэфэрэнцый. Міжнароднае аб'яднанне профсаюзаў мэталістаў (МАГ) заявіла, што подпісы яго чальцоў пад зваротам у падтрымку ФПБ сфалышаваныя. Пра гэта паведаміў старшыня гэтай арганізацыі Мікалай Шатохін. На думку старшыні Фэдэрацыі незалежных профсаюзаў Ростасі Міхаіла Шмакава, выдаленне Беларусі зь ліку карыстальнікаў Абагуленаў систэмы тарыфных прэфэрэнцый Эўразійскому злучэнню стала вынікам

«непрыхаванага нежадання ўрада Беларусі выконваць Канвенцыі Міжнароднай арганізацыі працы».

Ідзе вайна з «талеркамі»

Зъняць прыватныя спадарожнікавыя антэны патрабуюць ад жыхароў Пінску. Абвесткі з адпаведным загадам з'явіліся на пад'ездах.

Новыя Курапаты?

Пад Гомелем, у лясным масіве, на тэрыторыі Прывыткоўскага сельсавету, салдаты 52-га спэцбатальёну вядуть раскопкі на месцы масавага пахавання. Інфармацыя аб ім прайшла ад мясцовых жыхароў. Іх маглі расстраліць ці нацысты, ці саветы ў 1939-40-я.

Штодня ў інтэрнэт выходзяць толькі 5% беларусаў

58,3% насельніцтва інтэрнэтам не карыстаюцца. Такі вынік дало дасылаванне НІСЭПД.

АГ, МБ, АК

Дайшла чарга да МАЗу

Распачалася падрыхтоўка да прыватызацыі найбуйнейшага машынабудаўнічага прадпрыемства краіны.

Праўда, Міністэрства прамысловасці супраціўляецца. Аднак Дзяржкамтэт па маёмысці лічыць пляны акцыянавання прадпрыемства мэтазгоднымі. Апошнія слова застаецца за прэзыдэнтам.

Эксперыты мяркуюць, што прыватызацыя Менскага аўтазаводу не адбудзеца ў бліжэйшай перспектыве. Цяпер у полі ўвагі знаходзяцца

прадпрыемствы, што не мінучы сутыкнуща з эканамічнымі праблемамі ў выпадку страты дзяржпадтрымкі. Важнейшай умовай хуткай прыватызацыі ёсць таксама наяўнасць зацікаўленага інвестара.

Іншае менскае прадпрыемства, «Мотавэла», чакае інвестара.

Тут становішча даўно ўжо

ня мёд. Рэнтабельнасць складае мінус 10%. З пачатку году вырабілі ўсяго 115 машэдзяў. Людзі працуюць на поўны тыдзень. Цяпер на акцыі прадпрыемства прэтэндуюць два інвестары — беларускі «Амкадор» і расейская фірма, назва якой пакуль трymаецца ў сакрэце.

Нагадаем, што згодна з указам презыдэнта ад 30 снежня 2005 г. ААТ «Мотавэла» было вернутае дзяржаве за запазычанасці. Пасыль іх поўнага пагашэння доля дзяржавы ў статутным фонду прадпрыемства складзе 99,9%.

Сямён Печанко

Сальда мінус мільярд

У Беларусі ў студзені-красавіку сальда замежнага гандлю склалася адмоўным у памеры \$1163 млн, паведаміў Мінстат. Экспарт у Ресею вырас на 27% і склаў \$2463 млн. Экспарт у краіны па-за СНД звыш змяніўся на 2% і склаў \$3463 млн. У прыватнасці, экспарт у Нямеччыну зменіўся на 44% і склаў \$147 млн.

У агульнім аб'ёме імпарту пастаўкі з СНД павялічыліся на 14% і склаў \$4966 млн. У tym ліку, аб'ём імпарту з Ресею павялічыўся на 12% і склаў \$4466 млн. З краін па-за СНД Беларусь павялічыла імпарт на 38% да 2775 млн.

АФН

Амерыканцы прапануюць выпуск рухавікоў на базе Маторнага завода

Амерыканская International Truck and Engine мае намер рэалізаваць у Беларусі супольны проект па стварэнні рухавікоў з удзелам Менскага маторнага завода. Пра гэта паведамілі на сумесным прадпрыемстве «Вэстэрн Тэхнолоджы» у Менску.

Гэта найбуйнейшая ў сувязі кампанія па вытворчасці дызельных грузавікоў маркі «Дэтройт Дызэль» ужо 10 гадоў пастаўляе ў Беларусь маторы. За гэты час выраблены больш за 4 тыс. трактароў МТЗ і камбайнай «Гомсельмаш» на базе рухавікоў «ІТЭ».

Цяпер у Беларусі ёсць і іншыя буйныя спажыўцы дызельных рухавікоў — БелАЗ, МАЗ, «Амкадор». Апроч паставак агрэгатаў у Беларусь кампанія пропануе сумесную вытворчасць на базе Моторнага завода.

Гэтыя пропановы аблікаркоўваюцца ў сераду на сустэрчы делегацыі амэрыканскай карпарацыі з кіраўніцтвам Міністэрства. На МТЗ, апроч гэтага, плануецца аблікаркаўца стварэнне сумеснай зборкі гусенічных трактароў.

МБ

Уладальнікам чэкаў «Маёмасць» далі трывадлы

Урад настойвае на ануляваньні навыкарыстаных цягам трох год сэтыфікатаў бяз выплаты кампэнсацыі.

7 чэрвня парламэнт вырашыць далейшы лёс прыватызацыйных чэкаў.

Чэкавая прыватызацыя распачалася ў 1994 годзе. З таго часу тэрмін дзеяньня чэкаў працягваўся пяць разоў. Гэтым разам дзеяньне чэкаў «Маёмасць» плянуецца падоўжыць яшчэ да 31 снежня 2009 г.

На канчатковую грашовую кампэнсацыю ўладальнікам навыкарыстаных сэтыфікатаў напротесту няма сродкаў у бюджэце. Выкуп такіх чэкаў патрабуе 821 млрд. рублёў.

Каб заахвоціць уладальнікаў навыкарыстаных чэкаў, урад зьбіраецца пашырыць сэтыс акцыянэрных таварыстваў, акцыі якіх можна будзе памяняць на прыватызацый-

ныя чэкі. У гэты пералік патрапяць каля 30 прадпрыемстваў, што плянуюць прыватызаць сёлета.

Варты нагадаць, што ў красавіку парламэнтская камісія вярнула на дапрацоўку ва ўрад законапраект, пропанаваны Міністэрствам эканомікі, які прадугледжваў ануляваньне навыкарыстаных чэкаў без кампэнсацыі. Шэраг парламэнтароў звярнулі ўвагу на пашырэнне канстытуцыйных правоў уладальнікаў навыкарыстаных чэкаў. Не зважаючы на гэта, урад усё ж настаяў на сваім, каб пастаўіць на разгляд парламенту пытаньне чекавай прыватызацыі.

СП

«Газпром» заплаціў першыя гроши за «Белтрансгаз»

«Газпром» выплаціў Беларусі першыя 625 млн даляраў, выкупіўшы 12,5% акций ААТ «Белтрансгаз».

Дамова аб куплі-продажы была падпісаная 18 траўня. Згодна зь ёй, Расея мусіла выплаціць суму за найбліжэйшыя 20 працоўных дзён. Гроши «Газпром» пералічыў датэрмі-

нова.

Зараз за 10-дзённы тэрмін беларускі бок перавядзе 12,5% акций на імя «Газпрому». Далей цягам 50 дзён пройдзе сход акцыянераў, на якім у склад рады СП будзе ўведзены прадстаўнік «Газпрому».

Усяго А.Лукашэнка пабяцаў расейскай кампаніі

50% акций ААТ «Белтрансгаз». Паводле дамоўленасці, выплата за іх будзе адбывацца па практычна паўгатунковай схеме.

Усяго «Белтрансгаз» быў ацэнены на 5 млрд даляраў ЗША. Штогод «Газпром» будзе набываць 12,5% акций кампаніі.

СП

Сустрэча G8 – што новага

У сераду ў нямецкім мястэчку Гайлігендан распачалася сустрэча лідэраў краінаў «Вялікай Восемкі» («G8»). Галоўная інтыга саміту — ці ўдасца Ангеле Мэркель пераканаць Джорджа Буша змагацца супраць кліматычных зьменаў разам з астатнім съветам. Беларусам жа цікава будзе назіраць за тым, як будзе паводзіць сябе Пуцін. І як будуць паводзіць сябе з Пуціным.

Лідэры за дротам

Ангела Мэркель спадзяеца, што сустрэча ў Гайлігенданам зробіцца знакам барацьбы за выратаваныне сусьевету ад экалягічнай катастроfy. Аднак пакуль што адзіны вобраз, які стала звязваеща зь сёлетнім сустречай — мур з дроту, за якім збіраюцца лідэры дзяржаваў-волатаў. Па іншы бок муру — дэмантранты, якія жорстка б'юцца з паліцыяй. У сутычках ужо пацярпелі больш за 1000 чалавек. Размаўляючы ў Нямеччыне зь людзьмі з асяродку антыглабалістаў ды ўсялякага кшталту левых рухаў, дзівісься, наколькі яны злая на сваю паліцыю. Як тых беларусы на АМОН. І сапраўды, гумовымі дручкамі нямецкія спэцназаўцы працујуць так сама энергічна, як і напыя. Прауда, пры больш пільным назіранні, заўажныя адрозненіні. Пакуль справа не даходзіць да сутычак, нямецкія паліцыянты — надзвычай цирглівяя ды ветлівые, рабмана зносяць такія кіпны, за якія ў Беларусі ўжо даўно паклалі б тварам на асфальт. А што да дэмантрантаў, то тут нямецкім паліцыянтам не пацанцавала: у адрозненіне ад Беларусі, закідаваныне паліціі камянімі на Захадзе — хутчэй праўла, чым выключэнне.

Разам з тым, у стане антыглабалістаў вымалёўваецца канфлікт. Сур'ёзная, рацыональная частка руху ўсё больш схільная ад эмоцый пераходзіць да аналізу і канкрэтных прапановаў па паляпшэнні сітуацыі ў гляблізаваным съвеце. Радыкальная частка, наадварот, усё больш схілецца да банальнай агрэсіі, чым моцна замінае першай. Вось чаму антыглабалісцкая арганізацыя Attac, якая пакрысе высыпвае на салідную палятычную сілу, афіцыйна прапрасіла працягнення за сутычкі.

Кадры сутычак у Нямеччыне, варта меркаваць, зробіцца хрэстаматычнымі для беларускіх прапагандысцкіх перадачаў пра «іх нормы». Вось вам, маўляў, заходняя дэмакраты!

Афрыка ды клімат

З набалелых сусьеветных проблемай на саміце будуць абмяркоўваць змаганье на зъменамі клімату ды афрыканскія

проблемы. Што да клімату, дык інтыга ў тым, каб вызначыць, што будзе пасыпля сканчэння дзеяньня Кіёцага пратаколу. Ці здолеюць індустрыяльныя гіганты выпрацаваць адзіную экалягічную палітыку? Ці наадварот — будуть змагацца за зъмяншэнне выкідаў у атмасферу паасобку?

Хранічныя праблемы Афрыкі, як заўжды, не даюць спакою вялікім краінам. Ці трэба дараваць афрыканскім краінам іх запазычанасць? Ці трэба ўвогуле давамагаць Афрыцы, і як? Прынамсі, фігуруе лічба дапамогі ў 50 млрд даляраў да 2010 г. Пытаныне ў тым, наколькі эфектуна тая дапамога будзе выкарыстоў

З узмацненнем канфлікту
Захаду з Расеяй Беларусь
робіцца аб'ектам барацьбы.

.....
вацца — пакуль што яна спрыяе ў тым ліку і карушы ды ўтрыманскім настроем сярод афрыканскіх урадаў, не даючы выразнага плёну (ад 60-х гадоў у Афрыку ўжо накіравалі 500 млрд. даляраў).

Прэтэнзіі Расеі

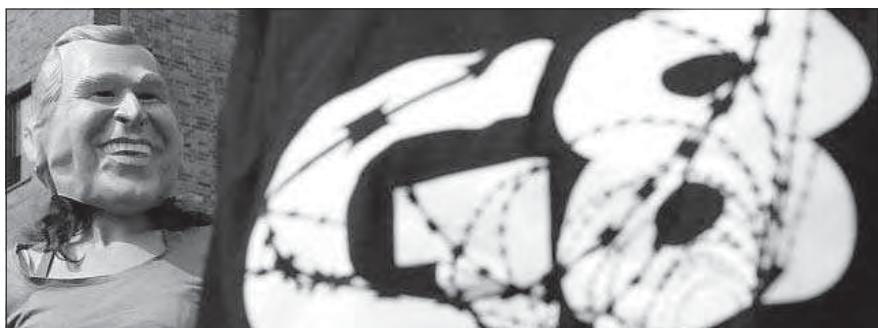
Словазлучэнне «Вялікая сямёрка» ўжо ператварылася ў гісторызм. Але ж зусім нядаўна — у 90-я — Расею запрасілі да ўдзелу ў «вялікай сямёрцы» ўсяго толькі ў якасці назіральніцы. Гэта была своеасаблівая палятычная даніна павагі, калі не скажаць міласціна экспаніруючага. А таксама своеасаблівая мера перасыцярогі — СССР зынік, але Расея захавала патэнцыял да стварэння

канфлікту з краінамі-прадстаўніцамі «златога мільядру».

І што адбылося? «Сямерка» ня толькі ператварылася ў «восемку», а ўжо Пуцін летасць прымай гасціць у сваёй радзіме ў Санкт-Пецярбургу, усяляк прэзэнтуючы Расею як адноўленую супэрдзяржаву. Мера перасыцярогі не спрацавала — РФ трывала атабарылася ў «восемцы», у той самы час як яе канфлікты патэнцыяль працягвае імкліва расыці.

«Халодная вайна скончаная», — заявіў Буш, выступаючы ў Празе напярэдадні саміту. Так амэрыканскі прэзыдэнт адрадзіў на абурэнніне Расеі разбудовай систэмы проціракетнай абароны. Маўляў, Крамлю німа чаго баяцца — систэма не накіраваная супраць Расеі. «Чаму б вам не паўдзельнічаць у ёй разам з ЗША?» — спытаўся Буш. Пуцін трymаеца адваротнай думкі. У інтэрвію, якое ён даў журналістам краінаў «G8» ў панядзелак, ён кажа менавіта пра «халодную вайну»: «Мы, натуральна, вяртаемся да гэтых часоў». І прыграіў перанакіраваць ракеты на Эўропу.

Пуцін усяляк жанглюе косаўскай праблемай ды стварае мэдыяскандалы вакол падобовы амэрыканскай систэмы ПРА. Ен з усіх сілы правакуе Захад на рэзкія крокі. Выглядае, што перад прэзыдэнцкімі выбарамі-2008, Крэмль зноў абвесыцці Захад галоўным ворагам. Момента гэтага — апраўдаць будучыя парушэнні на выбарах, з дапамогай якіх будзе гарантаваная перамога «пераемніка»? Калі Пуцін прыйшоў да ўлады на хвалі боязі ўнутранага ворага (чачэнскія тэрарысты), то гэтым выбарцам прапануоць новыя аб'ект страху і нянявісці.



для съвету і для Беларусі?

Пуцін самапрэзэнтуеца на саміце як «апошні дэмакрат» паслья Махатмы Гандзі, якому і «паразмаўляць няма з кім». Гучыць ня толькі саркастычна, але і цынічна: за дзеяньнямі Пуціна ніякага жадання «паразмаўляць» не назіраецца.

Саміт думае пра Беларусь

Было б вельмі наўным лічыць, што Беларусі не тычацца глябальныя праблемы, якія абміркоўваюцца на саміце. Мы будзем пакутаваць ад змены клімату, як і рэштка съвету. Аднак непасрэдна Беларусь цікавіць усё-такі найперш супрацьстаянне Буша і Пуціна, якое на сустрочы ў Гайлігендаме прайяўляеца выразна.

Гульні са зброяй у Цэнтральнай Эўропе выглядаюць непрыемна. Чым бліжэй падыходзіць систэма ПРА да Ресей, тым большая спакуса для Крамля зноў ператварыць Беларусь у свой ракетны пляц-

дарм. Практычнай карысыці ад тых ракетаў для Ресей — ніякай, бо рэальна ваяваць Крамль з Захадам не зьбіраеца. Але вось зладзіць гэтаке ракетнае шоў, каб япчэ раз съцвердзіць сябе як «супэрдзяржаву», — магчыма. Адпаведна, Захад зацікаўлены, каб такіх шоў не адбываўся. Такім чынам, у бліжэйшай будучыні падвышаеца небяспека таго, што Беларусь зробіцца аб'ектам маніпуляцыі ды палітычнага гандлю паміж Захадам ды Ўсходам. Гэта можа пашырыць поле гульні для беларускага рэжыму. Карапей, на тое, што пра нас «забудзіць», спадзявацца ня варта.

У панядзелак, размаўляючы з журналістамі, Пуцін зрабіў цікавую заяву: інтэграцыя на эўразійскай прасторы не абавязкова павінна юрыдычна замацоўвацца. Гэты эўфемізм можна разумець так: для Ресей на гэтым этапе ўсё больш

важным робіцца менавіта эканамічны ўплыў на суседнія краіны, найперш праз паставу кінэрганосбітаў. Фактычна, гэта азначае ператварэнне Ресей у рэсурсакратыю, якая кантралюе суседзяў не дзяючы, а дэ факта. Тады палітычныя праекты накшталт беларуска-расейскага саюзу адыходзяць на другі плян (і адсоўваюцца на больш далёкую перспэктыву).

Канфлікт Пуціна і Буша — гэта ілюстрацыя да новай спрэчкі паміж Захадам і Ўсходам. На саміце выяўляеца япчэ адна з глябальных праблемаў — супрацьстаянне паміж двума стратэгічнымі праектамі палітычнага разывіцця съвету: дэмакратычным і аўтарытарным. А калі зірнуць япчэ больш агульна, галоўная съветаполглядная праблема саміту — пошук балансу паміж свабодай і несвабодай. Для Беларусі — вельмі актуальная.

Алесь Кудрыцкі

Хто ёсьць хто ў Вялікай Восемцы

Кідаеца ў вочы, што сярод удзельнікаў саміту ажно троі манумэнтальныя палітычныя фігуры, якія зьбіраюцца сыходзіць з пасады лідэра. Буш ды Пуцін скончыць свое другія прэзыдэнцкія тэрміны налета, Блэр — ледзь не пра два з паловай тыдні. Ёсьць і навічкі — Нікаля Сарказі япчэ толькі прызыўчайваеца да прэзыдэнцкага крэслы.

Ангела Мэркель — барацьбітка за клімат

Сёлета канцлерка Нямеччыны прыме гасьцей, таму яна ў многім вызначае парадак дня саміту. У цэнтры ўвагі для Мэркель, бывой міністаркі аховы навакольля, — выпрацоўка адзінай міжнароднай палітыкі ў барацьбе з кліматычнымі зменамі. Яе формула: «Анікіх заганных кампрамісаў». У той самы час яна, аднак, не зьбіраеца заганіць у кут Буша, для якога індустрыяльны інтарэсы сваёй краіны пакулы што пераважваюць экалаігічныя.

Джордж Буш — прынцыпавы самастойнік

Даводзіцца прызнаць — нягледзячы на хаос у Іраку, Буш, як і раней, прылятае на саміт кіраўніком вялікай дзяржавы. Ягоны «мэсыджы»: ЗША не адварочваюцца ад сусьеветных праблемаў, але маюць права вырашыць іх, не пытаючыся ні ў кога. Буш прывозіць на саміт амбітныя нацыянальныя праекты — разбудову систэмы проціракетнай абароны ў Цэнтральнай Эўропе, 30 млрд даляраў на барацьбу са СНІДам у Афрыцы і новую амэрыканскую ініцыятыву па барацьбе з пацяпленнем клімату.

Уладзімер Пуцін — раззлаваны

дзюдаіст

Можна ўяўіць, які выступ мог бы зладзіць дуэт Шродэр—Пуцін пад акампанемэнт Бэрлюсконі ды сябровскіх жэсты Шырака. Цяперакі ў Пуціна «сяброў па лазні» ў «восемцы» паменшала. Калі не сказаць болей — іх там у яго проста няма. Зрэшты, магчыма, палітычная бойка — акурат тое, што патрэбна чэкісту—дзюдаісту перад прэзыдэнцкімі выбарамі, каб набраць пункты — ці то сабе, ці то пераемніку, а ў любым выпадку — свайму палітычнаму рэжыму.

Нікаля Сарказі — съвежанкі гурок

Нікаля Сарказі прэзыдэнтвuje ў Францыі япчэ толькі троі тыдні. Да яго прыглядаюцца з цікавасцю, як і ён да ўсіх. Пакуль што Сарказі пазыцыянуе сябе як прагматыка, які настроены на прадуктыўны дыялог з усімі. Да Пуціна ён ставіцца паблажліва — маўляў, Ресею трэба супакоіць, да Буша — з большай павагай, чым Шырак, які суперніча з Амэрыкай. Важныя пытанні для Сарказі — клімат і Афрыка, адкуль у Францыю ліеца плынь імігрантаў. Рызыкнем выказаць меркаваны, што менавіта ад Сарказі Пуцін пачуе найбольш прыкрай крыткі.

Тоні Блэр — у чаканыні адпачынку

Тоні Блэр стомлены. 10 год на пасадзе прэм'ера — ня жарці. Блэр сыходзіць з вялікай палітыкі прынцыпова і канчаткова. Тому ад яго можна чакаць шырокіх палітычных жэстаў. Палітык можа дазволіць сабе паразмаўляць на тэмы, якія клапоцяць сусьевет. Найперш, бадай, пра клімат — апошнім часам Брытанія нада актыўна працуе ў гэтым накірунку, хоць і пазбягае надта злаваць свайго галоўнага саюзьніка — ЗША.

Рамана Продзі — сем раз адмер, адзін адэрж

Продзі, былы прэзыдэнт Эўракамісіі, — профі ў пытаннях міжнароднага ўзаємадзеяньня на высокім узроўні. Прайду, да галоўных праблемаў саміту мала справы як самім італьянцам, так і ўраду Продзі — хапае ўнутраных праблемаў. Тым больш, што падцікае апазыцыя на чале з Бэрлюсконі, кіруйная кааліцыя блісконца сварыца... Рэзкіх выпадаў і нестандартных раешэнняў ад яго чакаць ня варта.

Сіндзо Абэ — аб'яднальнік

Канёк японскага прэм'ера — крытыхі Паўночнай Карэі. Для яго важна, каб саміт Вялікай Восемкі як мага больш рашуча запатрабаваў ад Паўночнай Карэі адмовы ад яздэрнай праграмы. Сіндзо Абэ таксама прывёз на саміт амбітныя планы змагання са зменамі клімату. Галоўныя ягоны пункт — уздельнічыць павінны ўсе. Без ЗША, Кітаю і Індыі справа ня суснеца з мёртвай кропкі.

Стывен Гарпэр — міратворац

Стывен Гарпэр, канадскі прэм'ер, зьбіраеца зрабіцца на саміце пасярэднікам, які неяк аб'яднае інтарэсы краінай восемкі, а таксама іншых буйных краінай, запрошаных на саміт у якасці назіральнікаў — Бразыліі, Кітаю, Індыі, Мэксікі і Паўднёваафрыканскай Рэспублікі. Гарпэр падкрэслівае, што зъмяншэнне выкідаў у атмасферу — адна з галоўных мэтаў Канады, і што іншыя краіны павінны каардынаваць палітыку ў гэтай сферы, ствараць праграмы на як альтэрнатыву існуючым праграмам, а як дапаўненне да іх. Вось толькі як гэта стасуеца з фактывічным выхадам Канады з Кіёцкага пратаколу?

І пра футбол

Піша Віталь Тарас.

Дакладнасьць прагнозу — 25 %

На Цэнтральным савецкім тэлебачанын (ЦТ) быў такі дыктар Балапоў. Чытаць афіцыйныя тэксты ў праграме «Час» яму ня надта давяралі. Занадта мяkkія ў яго былі інтанацы. Але ягоную каронную фразу на развязтаныне ведаў увесы Савецкі Саюз: «І пра надвор’е». У гэтую фразу, а таксама ў шырокую ўсымешку на твары дыктар укладаў усю сваю душу ѹ сэрца, усё сваё майстэрства — так, як яго вучылі і як ён разумеў сваю прафесію. У ягонай фінальнай фразе ѹтрымлівалася непрапарцыйна шмат аптымізму. Яна гучала як апафэоз тагачаснага савецкага тэлебачаныня.

Але гучала занадта патасна і таму, хутчэй, забаўна.

Таму дыктара, які, да таго ж, з гадамі пачаў дапускаць памылкі, перасунулі на апошнія выпускі навінаў, а потым і ўвогуле перасталі выпускаць у эфір.

У сучасным беларускім інфармацыйным этэры падобныя інтанацы ўявіць сабе немагчыма. Весткі з палёў гучачь як весткі з франтоў. А весткі пра замежнае жыццё — так, каб было зразумела: вораг абавязкова будзе разьбіты. Пад бліскучымі ва ўсіх сэнсах строямі ад модных фірмаў, нават на вядучых жаночага полу, яўна вымалёўваюцца пагоны. Зашиленая ѹнутры на ўсе гузікі і адмабілізаваныя, вядучыя абодвух палоў гатовыя ў кожны момант даць адпор.

Тым ня менш, ёсьць дзъве тэмы, на якіх сучасныя вядучыя дазваляюць сабе разыняволіцца і гаварыць з гледачом шчыра й эмацыйна — гэта надвор’е й спорт.

Асабліва спорт. Паколькі ад надвор’я, як вядома, залежыць ураджай, яно таксама застаецца аб’ектам стратэгічнай важнасці, і за ім пльнуе найвышэйшае начальства. Да таго ж, надвор’е — реч зъменлівая, і таму небяспечная.

У сацыялістычнай Польшчы прагноз надвор’я па радыё ўмяшчачаўся ў адну ўніверсальную формулу амаль на ўсе выпадкі жыцця: «Захмужэне дужэ

люб умеркованэ». Дарэчы, гэтая формула выдатна падыходзіць і для апісання надвор’я ў Беларусі. Прывкладна ў 80 адсотках выпадкаў... Не могу ўтрымліваць, каб не прывесыць выпадак з адным чэскім кінарэжысэрам (здаецца, гэта быў Мілаш Форман). Перад тым як схачь здымамець натуру, ён патэлефанаваў у

бюро прагнозаў, каб даведацца пра надвор’е ў патрэбнай мясцовасці. Сыноптыкі абяцалі, што будзе сонечна. А якая верагоднасць прагнозу? — спытаўся рэжысэр. 25 % — быў адказ. Ясна, значыць, верагоднасць дажджу — 75 %, падумаў рэжысэр і адміністру здымкі. У наступныя дні сапраўды ліў дождж. Што тычыцца спорту, дык тут у нас усё вядома, як правіла, наперад. Колькасць мэдалей на алімпійскіх

Працяг на старонцы 26.



АНДРЭЙ ЛЯНКЕВІЧ

Пра беларусізацыю сотовых тэлефонаў

Няды́на мы набылі новую слухаўку Samsung. Тэлефон добры, стылёвы дизайн, у наладках ёсьць 16 моваў мэню, у tym ліку амаль усіх нашых краінай-суседзяў — расейскай, украінскай, літоўскай, латышскай. Але ніяма беларускай. І гандляр, што прадаў нам слухаўку, ня змог нават адказаць на пытанні «Чаму ў Беларусі ніяма мэню тэлефона на беларускай мове?», бо эта пытанніе не зь яго кампетэнцыі.

Беларусь застаецца адзінай краінай у Эўропе, для якой не вырабляюцца мабільныя тэлефоны з мэню на нацыянальнай мове. Гэта проста непавага, абраза нашай краіны, разгляданніе яе толькі як тэрыторыі для збыту сваіх тавараў.

З разьвіццём сотовай сувязі ў Беларусі зьяўляюцца спажыўцы, якія хацелі б карыстацца слухаўкамі менавіта на свайі мове. Я бяз цяжкасці знайшоў толькі сирод сваіх знаёмых, сяброў і сваякоў паўтара дзясятку чалавек, што актыўна падтрымалі гэтую пропанову.

Лідэрам на беларускім рынку

слухавак ёсьць паўднёвакарэйская карпарацыя Samsung. Яна лідзіруе і ў «беларусізацыі» — практычна падае слоганы сваёй прадукцыі ў вонкавай і тэлевізійнай рэкламе на беларускай мове.

Беларусізацыя тэлефоннага софту хутчэй за ўсё адбылася б праз гэту кампанію. Яна магла б даслаць беларускамунае праграмнае забесцячэнне ў Менск, у свой фірмовыя рамонта-сервісныя цэнтры («Асылпірс»). А текст праграмы, як мне казалі спецыялісты, займае каля дзвюх старонак. Пераклад можна было б зрабіць з дапамогаю вялінтараў, напрыклад, з Таварыства беларускай мовы.

Я сам напісаў ліст-просьбу ў галоўны офіс карпарацыі Samsung у Сэуле і ў рэгіянальнае прадстаўніцтва ў Кіеве (у Беларусі ніяма фірмовага цэнтра продажу слухаўлак). Але «маўчанне было мне адказам». Мабыць, адна пачала мёду не наносіць... Калі б карпарацыя атрымала шмат лістоў, гэта было б падставаю ўпэйніць кіраўніцтва ўзрушыць сцятуацию.

Я звязываўся з прадстаўніком Samsung-у ў Беларусі, але яна не прымае рашэнні такого ўзроўню.

І зь дзяржаўных органаў, што рэгулююць дзеянасць у галіне мабільнай сувязі, прыйшлі бюрократычныя адпіскі. Рэальным крокам было б, каб вырабнікам сотовых



ЮЛІЯ ДРАГІЦКАЯ

«Мы хазяева Яропы!!!»

2 чэрвень 30 тысячай аматараў футболу сабраў стадыён «Дынама» ў Менску на гульню Баўгарыя-Беларусь. Яшчэ калі сотні прыйшло на Каstryчніцкую плошчу, дзе традыцыйна транслююць усе важныя мерапрыемствы краіны. На гэты раз праграму «Панарама», дзе не было ні адной жыццёвай візажнай навіны пра Беларусь, палічылі больш значнай, чым першы тайм гульні (і гэта ў краіне, дзе спорту надзяляеца УВАГА з боку дзяржавы...). Абураныя фанаты сіўсіцелі, кричалі «Давай футbol!», нэрвова пераступалі з нагі на нагу, расстройваліся, сварыліся, але ўсё адно чакалі: міліцыянты пераканалі, што другі тайм будзе паказаны.

А 21.55 пад радаснае «Беларусь!» пачалася трансляцыя. «Нашым» ужо паспелі забіць гол, але фанаты шырая кричалі: «Верым у каманду!», «Оле, оле, оле, Беларусь — чэмпіён!»

Кожны раз, калі мяч быў у нашых, гучна сустракалі: «Давай-дай-дай!» — і гэтак жа гучна прааджалі: «Э-э-х! Мазіла!» «Мы

хазяева Яропы», — кричалі на перадзе. Кричалі гучна, нібы пе- раконваючы саміх сабе. Камэнтатар спрабаваў супакоіць: «Мы павінны помніць, што Баўгарыя — футбольная краіна».

Піва ў бутэльках становілася ўсё менш, гульня падыходзіла да канца. Задзяльтары разыходзіліся чамусыці пад крыкі «БНТУ!».

На аўтобусным прыпынку хлапец са сцягам супакоіваў: «Возьмем 6-га рэванш!» Сяброў рука суцяшала тым, што «хочу гульня і жудасная, але хто за іх будзе хварэць, калі ня мы?».

А я, угледаючыся ў расстроеныя твары заўзятараў, пераканаўлася, што ўсё трывамацца на энтузіазме. Сапраўднага футболу мы так і на ўбачылі...

Адад'я Гуштын, Менск

Кангрэс адбыўся 19 сакавіка

Сапраўдны Кангрэс аўяднаных дэмсілаў адбыўся 19 сакавіка 2006 г. на плошчы Каліноўскага. На адданасць Беларусі дэлегатаў прaverыла мандатная камісія — Лукашэнка, Шэйман, Сухарэнка, Навумай,

Паўліченка.

26-27 траўня адбыўся сход партыйных груп. Зь якіх на ўсё зьяўляюцца дэмакратычнымі: не-дастатковыя выступаць супраць Лукашэнкі, каб называцца дэмакратамі. Парушаць дэмакратычныя працэдуры, змагаючыся за ўладу, — значыць быць арыентаваным на тое, каб парушаць дэмакратычныя прынцыпы, маючи ўладу.

Ня ўсё зьяўляюцца не з Лукашэнкам, а зь яго праціўнікамі.

Ня ўсё зьяўляюцца незалежнікамі. Пэўныя групы змагаюцца на тое, каб парушаць дэмакратычныя прынцыпы, маючи ўладу.

Ня зъяўляюцца беларускімі. Бо апраўдаюць сталіншчыну, злачынствы. Зьяўляюцца ідэалагічнымі хаўрусьнікамі рэжыму ў стаўленні да беларускасці.

Вынікам сходу павінна быць ачышчэнне апазыцыі ад бруду і балісты.

Андрэй Ляховіч

Яшчэ пра Ўладзімера Каткоўскага

У Празе спынілася сэрца

тэлефонаў паведамлі, што надалей у Беларусі будуть стандартызацца толькі новыя слухаўкі, у якіх можна ўсталяваць мэню на беларускай мове. Але Дзяржкамітэт па стандартызацыі заявіў, што яна мае ўплыву на стандартызацыю слухавак, а толькі вызначае патрабаваныя да систэмы сувязі й рамонтту сотовых тэлефонаў. Між радкоў ліста Міністэрства сувязі чытаеца, што ім на трэба мэню ў сотовых тэлефонах на нацыянальнай мове («беларускій і рускім языкам ...») яўляюцца равноправными, и ни один из них не яўляется домінірующим»).

Хачу звязацца да чытчачоў газеты з просьбою даслаць лісты (пажадана па-ангельску) у кампанію Samsung, з просьбою распрацаваць софт для мабільных тэлефонаў у Беларусі на беларускай мове.

Адресы для дасылкі лістоў: Інфармацыйны Цэнтр Samsung для спажыўцу, а/c 140, Kiey-70, УКРАЇНА 04070 або: Samsung Electronics Co. Ltd, Samsung Main Bldg., 250 Taerung Ro, 2Ga, Chung Ku, Seoul, KOREA, 100742.

Прашу таксама выказаць свае меркаваныя па гэтым пытанні — буду рады прапанавам і ўдакладненням, якія можна даслаць мне: via12cheslav@tut.by.

Вячаслаў К., Менск

Ўладзімера Каткоўскага. Пасля вусыцішнай аўтакатастрофы ён амаль цэлы год правёў у коме.

Уладзю не вярнуць. Але там, яму будзе лягчэй, калі мы не забудземся на ягоных бацькоў Арыну й Лявона, якія зрабілі за гэны год, ўсё (і нават болей), што было ў іх моцы, сястрычку (дзяўчына, як паказалі падзеі часоў Плошчы, годна свайго брата) і, вядома, жонку Уладзіміру, якая стала зусім нашай, сваёй. Бо праверка нацыі на год — насыць — гэта ня толькі «сцягі ды лёзунгі», а найперш — дапамога сваім.

Пагатоў, спадчыны Уладзімера Каткоўскі пакінуў нямерана. Асабліва беручы пад увагу колькасць пражывіх гадоў. Адна толькі годна аўтара-заснавальніка падтрымка сайту яго варта! А абагульненне думак Уладзіміра на конці лёсу мовы й пошуку шляху па выхадзе з духовата-ментальнае крэзы, у якой знаходзіцца нашае грамадзтва!

Бо тых праблем, якія ён неаднакроць выносиў да карысцільнікаў байнэту, нікуды не падзеліся.

Вадзім Александровіч



Малітва пратэсту

У нядзелю 3 чэрвеня каля менскай царквы «Ласка Божая» адбылася агульнагарадзкая малітва эвангельскіх хрысціян. Малітва была адказам на ціск уладаў на суполку «Ян Прадвеснік». Пратэстанты патрабуюць зыменаў у закон аб свабодзе сумлення.

Удзел у малітве ўзялі біскупы трох асноўных пратэстанцкіх плыніяў — баптыстаў (Мікалай Сінкавец), пяцідзясятнікаў (Сяргей Хоміч), харызматаў (Вячаслаў Ганчарэнка). У малітве ўзялі ўдзел каля пяці тысяч чалавек, 60 пастараў.

Вячаслаў Ганчарэнка ў сваім выступе адзначыў, што, каб нечага дамагчыся, трэба кіравацца трыма правіламі: «Ня бойцеся! Ня бойцеся! Ня бойцеся!»

Апроч малітваў, было выканана некалькі рэлігійных песьніяў, у тым ліку і на беларускай мове. Пры канцы акцыі біскупы ад імя сваіх грамадаў прынялі зварт да А.Лукашэнкі.

У той самы дзень міліцыянтамі быў затрыманы паляр царквы Яна Прадвесніка Антон Бокун, якога адвезлі на Акцэсціна, а назаўтра далі троє сутак арышту за правядзенне багаслужэжэння ва ўласным доме. Таксама ў нядзелю ў праграме «Контуры» на тэлеканале АНТ быў паказаны рэпартаж пра рэлігійныя секты, да ліку якіх былі аднесены і пяцідзясятнікі.

Зыміцер Панкавец

1 чэрвень

Маладафронтайцаў не пакідаюць

Актывістамі незарэгістраванага «Маладога фронту» **Насту Азарку** з Нясвіжу і **Паўла Красоўскага** з Жодзіна выклікалі ў Менскую аблпрокуратуру. Актывісты дапытвалі ў рамках крымінальнай справы па факце ўдзелу ў МФ не-пайналетняга салігорца **Івана Шылы**. У адзеле КДБ у Баранавічах быў выкліканы **Мікола Агароднік**. Ен мусіў даць паказаны ў справе прынадлежнасць да «Маладога фронту» актыўіста з Баранавічай **Яраслава Грышчані**.

Донары страйкуюць

У Магілёве больш за 100 гарановых донараў пастанавілі правесці падраджальную тыднёвую забастоўку супраць адмены льготаў. Калі гэта ня дасыць вынікаў, пачненца бестэрміновы страйк. Донары абіраюць зьяўляцца на пункты здачы крыўі толькі ў выпадках, калі кроў будзе трэба дзесяцім ці людзям, чыё жыццё ў небяспечы. Пратэст выкліканы адменай 50% зыніжак на пратэставанье збуру і лекі да 40% прырабаўкі да пэнсіі.

Труны наслі

На Нямізе некалькі дзясяткаў навучэнцаў вынеслі сымбалічную труну з надпісам «Ліготы». Наперадзе пахавальннае працэсіі несьлы вялікі льготы талёнік у чорнай рамцы. Міліцыянты затрымалі **Паўла Вінаградава**, **Паўла Чумакова**, **Аляксандра Барадзенку**, **Вадзіма Баравіка**, **Паўла Вільтоўскага** і **Паўла Маркевіча**. Тры ночы яны праўлялі на Акрэсыціна. Супраць **Ільлі Шусту** міліцыянты ўжылі фізычную силу. Хлопец цяпер знаходзіцца ў шпіталі.

Судзьдзя Цэнтральнага раёну Менску **Т.Паўлючук** на працягу панядзелка 4 чэрвеня вынесла прысуд усім шасыці хлопцам. П. Вінаградаў атрымаў 5 сутак арышту, П. Маркевіч, П. Чумакоў, А. Барадзенка, П. Вільтоўскі — 3. Усіх іх асудзілі па арт. 23.34 АК (удзел у несанкцыянаванай вулічнай акцыі). В. Баравіка асудзілі на 3 сутак за ўдзел у акцыі, а таксама далі штраф у 20 б.в. (620 тысяч рублёў) за супраціў міліцыянтам.

У Магілёве падчас пікету супраць адмены льготаў затрымалі **Аляксандра Анісімаву** ды **Аляксандра Шарабурку** за спробу разгрнучь бел-чырвона-белы сцяг. Матэрыялы адміністрацыйнай справы перададуць у прокуратуру.

2 чэрвень

Расыцяжка і сьвечкі над Горадні

У Горадні а 20-й гадзіне на мосьце цераз Нёман, які збіраюцца пашыраць, моладзевыя актыўісты запалілі сьвечкі і вывесілі расыцяжку з надпісам «Абарані свой горад!» Міліцыя затрымала 5 чалавек: **Кацю Галіцку**, **Зымітра Лісіенку**, **Ільлю Івана Шылаў** (14 і 16 гадоў), **Андрэя Ігнатовіча**. Расыцяжка вісела каля 5 хвілін. Затрыманых пратрымалі ў палярніку 2 гадзіны, узялі тлумачэнны ў адпусцілі без складання пратаколу.

3 чэрвень

Пастар Бокун

Пастар менскай царквы ХВЭ «Ян Прадвеснік» **Антоні Бокун** быў затрыманы падчас правядзення абраду хлебапраламлення (прычысьця) у будынку, які арэндуе царква на Даўгінаўскім тракце ў Менску. Пастара адвезлі ў Цэнтральны РУУС, дзе на яго быў складзены пратакол за правядзенне несанкцыянаванага сходу. На наступны дзень суд Цэнтральнага раёну пакаралі сцятара з суткамі арышту. Гэта ўжо другая затрыманыя Антонія Бокуна. У мінулую нядзелю, 27 траўня, падчас сцятыкання Пяцідзясятніцы (Сёмухі) ён быў затрыманы на суткі ў штрафаваны на 620 тысяч рублёў «за правядзенне несанкцыянаванага масавага сходу».

4 чэрвень

Абаронцаў Горадні зноў затрымалі

Калі дзесяці чалавек затрымалі горадзенскія міліцыянты каля будынку флігеля XVIII ст. Усе затрыманыя — іншагородні. Сярод іх: **Яраслав Грышчэн**, **Зыміцер Лісіенка** і **Андрусь**

Ігнатовіч.

Маладыя людзі ледзь пасыпелі падысьці да флігеля, які цяпер разъбіраюць будаўнікі. Маладзенаў адвезлі ў РУУС Ленінскага раёну для высыплення асобаў, адкуль праз некоторы час усіх адпусцілі без складання пратаколу.

20 тысячай подпісаў

Калі 20 тысяч подпісаў сабрана з сярэдзіны сакавіка пад звартам да кіраўніка дзяржавы за вяртанье вернікам комплексу будынкаў менскага кляштару бернардынцаў, разъмешчаных па вуліцы Кірыла і Мяфодзія, 4, 6, 8.

Забаранілі пікет

Сустрэшыня аргкамітэту партыі Беларуская Хрысціянская Дэмакратыя і заяўнік акцыі **Аляксей Шэін** атрымаў адмову зь Менгарвы-канкаму на правядзенне пікету ў абарону свабоды сумлення. Акцыя мела адбыцца 8 чэрвеня на плошчы Бангалор. Чыноўнікі нібыта мелі пытаныні да дакументаў, прадстаўленых заяўнікамі акцыі. Гэта ўжо другая адмова ўладаў. Падобная акцыя мела адбыцца напрыканцы красавіка на плошчы Свабоды ў Менску. Тады гарадзкія ўлады адмовілі заяўнікам па той прычыне, што пікет, нібыта, будзе ствараць перашкоды для руху грамадзянаў.

5 чэрвень

У Вузьдзе

Участковы інспектар міліцыі маёр **Сяргей Бурло** прыйшоў на працу да прадпрымальніка **Віктара Крывала**, актыўіста Грамады, каб праўесці зь ім «спрафіляктычную гутарку», у прыватнасці, пазнаёміць з арт.342 КК. Артыкул гэтых хітрых: «Арганізація групавых дзеянняў, якія груба парушаюць грамадзкі парадак»... А справа ў тым, што 17 траўня на кватэры Крывала адбыўся сход прадпрымальнікаў з трох раёнаў вобласці. На гэтым сходзе была заснавана Менская абласная арганізація прафсаюзу прадпрымальнікаў. Вось улады і вырашылі папалохаць.

Як на далоні

Вырас індэкс даверу да недзяржаўнай прэсы.

Свежае аптытанье, зладжанае сацыёлягамі НІСЭПД, дало вынік, бяспречна прымесны для незалежнай мэдэя-супольнасці. За мінулыя паўгоду рэзка вырас індэкс даверу недзяржаўнай прэсе. Яшчэ болей: паводле гэтага паказыку, незалежныя СМІ апярэдзілі дзяржаўныя.

Аўтары дасъледаванья вызначаюць гэты індэкс як «суадносіны рознасці колькасці тых, хто давярае, і тых, хто не давярае, да колькасці тых, хто адказаў на пытанье».

Дык вось, летась у лістападзе незалежная прэса мусіла задавальняцца паказыкам $-0,076$, а вось сёлета ў траўні займела $+0,152$. Дзяржаўныя ж мэдіі заўважна спаўзылі: з $+0,207$ да $+0,114$. Яшчэ некалькі цікавых лічбаў: давяраюць незалежным СМІ $50,6\%$ аптытных, не давяраюць — $35,5\%$. У дзяржаўнай прэсы — адпаведна $51,0\%$ і $39,7\%$.

Гэтую, са слоў сацыёлягаў, «ракіроўку індэксай» варта разглядаць у больш шырокім кантэксьце. Дасъледчыкі робяць выснову, што «галоўная

асаблівасць дынамікі індэксаў даверу дзяржаўным і грамадzkim інстытутам за апошнія паўгоду заключаецца ў росьце гэтага паказыка ў грамадzkих інстытутаў і падзеньні — у дзяржаўных».

Аўтары дасъледаванья лічаць гэта наступствам «нафта-газавай вайны». І прыводзяць свежыя прыклад, калі афіцыёс фактычна прамаўчаў наконт нядыўнага падпісання дамовы з «Газпромам» аб продажы «Белтрансгазу». «Дзяржаўныя СМІ набралі ў рот вады, а гаворка ж ідзе не аб продажы камэрцыйнага шапіка, а аб частцы беларускага «фамільнага срэбра!» — адзначаюць сацыёлягі. Яны нагадваюць: год таму 82% беларусаў выказвалі меркаваныне, што прадаваць газатранспартную систэму ня варта ні пры якіх абставінах. «Вось і даводзіцца «народнай» уладзе ўтойваць ад народу свае ўчынкі», — робяць выснову адмыслоўцы НІСЭПД. Такім чынам, усё проста. Пакуль дабрабыт рос дзякуючы танным энэрганосьбітам, значная частка грамады была схільная паверъшы у казку пра беларускі цуд, не адчуваля раздражненія ад прапаганды. Калі ж гримнула «нафта-газавая вайна», а потым сталі вылазіць бокам яе наступствы — папаўзылі ўгору камунальнія тарыфы, цэны, сталі скасоўвацца льготы і г.д. — як на далоні выявілася няшчырасць і бездапаможнасць падпарацаваных

кіроўным вярхам мэдыштвам.

Пропаганду хісталі з боку у бок: ад інтэграцыйнай рыторыкі да праклёнія на адрас расейскіх вярхоў, ад бадзёрых рапартаў, што эканоміка вытрымала ўдар, да заяваў, што без адбірання льготаў у інвалідаў нашы фінансы ляжніца... А самыя нявыгадныя рэчы, што съведчаць пра фіяска ранейшых абяцаній, наверсе палічылі за лепшае і ўвогуле ахуаць маўчаньнем.

Людзі ж пацягнуліся да праўды. І аказалася, што менавіта незалежныя СМІ — выкінутыя з шапікаў і каталёгіў, выціснутыя ў эміграцыю і віртуальны абсяг — засталіся адзінмі крыніцамі поўнай інфармацый і ўсебаковага аналізу хвалюючых проблемаў.

Вядома, дынаміка згаданага рэйтынгу не падстава для эйфары. Бо самыя балочыя проблемы недзяржаўнай прэсы так і ня вырашаныя. У прыватнасці, рэпрэсаваныя некалі выданыні так і не зявіліся ў падпісных каталогах. Умовы дзеянасці незалежных і дзяржаўных мэдыштв па-ранейшаму няроўныя.

Ну а то, што нават ва ўмовах дыскрымінацыі адбылася пераможная для незалежных СМІ ракіроўка, лішні раз даводзіць перавагі вольнага слова над казённым.

Алесь Уладамірскі, [vaj.by](http://www.vaj.by)

Чаму нас няма на чэмпіянатах сьвету?

Бербатаў паехаў рыхтавацца да матчу зборнай, Глеб — адпачываць на Канары.

2 чэрвеня нацыянальная футбольная зборная правяла ў Менску адборачны матч да першынства Эўропы-2008. Нашы прайграли баўгарам — $0:2$. Атрымалі па заслугах.

Пасыля гэтай паразы беларусы згубілі практична ўсе шанцы трапіць на чэмпіянат Эўропы. Беларусь ад 1992 г., калі яна правяла першы афіцыйны матч, яшчэ ніколі не гуляла на топ-спаборніцтвах.

Сілу баўгар можна супаставіць зь сілай беларусаў. Характэрна, што ў

суботу два галы нам забіў лідэр баўгарскай каманды Дзімітар Бербатаў. Наш лідэр Глеб быў здольны толькі на тое, каб бясьцільна разводзіць рукамі.

Глеб і Бербатаў адразу па сканчэнні чэмпіянату прэм'ер-лігі накіраваліся па розных адрасах. Бербатаў на радзіму, каб рыхтавацца да матчу зборнай, Глеб жа адправіўся адпачываць на Канары, таму і быў непадрыхтаваны да гульні.

Малодшага брата Аляксандра Глеба Вячаслава Пунтус выпускае на поле,

толькі каб ён атрымаў брытанскую працоўную візу.

Дзівіць, што пасыля матчу ніводзін з гульцоў зборнай у суботу не падышоў да трывунаў, каб падзячыць заўзятарам...

Выніку ад зборных ня будзе, пакуль дзіцячыя трэнэры атрымліваюць жабрацкія заробкі і сыпіваюцца.

Пакуль малым зь менскага «Дынама» даводзіцца трэніравацца на асфальце. Такі стан рэчаў у нас ня толькі ў футболе, але ва ўсіх гульнявых відах спорту (апроч хакею). Пакуль мы ня вырашым гэтыя проблемы, чэмпіянаты сьвету будуць праходзіць бяз нас.

Зыміцер Панкавец

Пачатак асымэтрычнае вайны

Шасьцідзённая вайна 1967 году кардынальна зъмяніла расклад сілаў і ўяўленьня пра сучасную вайну. Піша Сяржук Вінаградаў.

Шасьцідзённая вайна паміж Ізраілем ды ягонымі арабскімі суседзямі, саракагодзьдзе якое адзначаецца на гэтым тыдні, кардынальна зъмяніла судносіны сілаў на Блізкім Усходзе. Калі да 1967 году гаворка вялася пра выхідаванье Ізраілю, то пасля яго ён паўстаў як рэгіональная звышдзяржава. Зь іншага боку, нечаканая перамога Ізраілю зрабіла судносіны варагуючых бакоў больш асымэтрычнымі й гэтак запачатковала новы від канфлікту, характэрны для сучаснага сьвету.

Посыпех неспадзянага нападу ізраільская авіяцыя на эгіпецкія паветраныя сілы, якія былі зьнішчаныя за лічаныя гадзіны, ды пераможны паход ізраільскага дэсанту на Іерусалім праддэманстравалі татальну перавагу тэхналягічна абсталёванага войска заходняга ўзору над шматлюднымі, але недзеядольнымі вайсковымі адзінкамі краінаў трэцяга сьвету. Відавочная безнадзейнасць лабавога супрацьстаяння з заходнімі дэмакратыямі прывяла да шырэйшага пераасэнсаванья радыкальнымі антызаходнімі групouкамі іх вайскова-палітычнае стратэгіі. Далейшыя атакі на Ізраіль насілі больш крапкавы й правакацыйны характар і пачалі намацваць слабасці лібэральных дэмакратыяў.

Замест адкрытага вайсковага супрацьстаяння асымэтрычны канфлікт быў прадугледжваюць стварэнне й падтрымку радыкальных парамілітарных груповак партызанскае кшталту, якія выконваюць падвойную функцыю. Па-першае, нешматлікісць і мабільнасць груповакробіць іх напады на рэгулярныя часткі праціўніка нечаканымі й больш эфектыўнымі. Па-другое, наўмыснае базаваныне актыўных нападаў вайсковых адзінак сярод мірнага насельніцтва спрыгніяе значную колькасць цывільных ахвяраў, што выкарыстоўваюцца для ідэалігічнае дыскредытациі мацнейшага боку. Пры гэтым мэдыйная прастора ды альтэрнатыўныя палітычныя

плыні праціўніка ці трэціх краінаў выступаюць як праваднікі інтэрсаў слабішага боку ў асымэтрычным канфлікце.

Далейшае раззвіццё блізкаўсходняга супрацьстаяння дэманструе параўнальну пасыпховасць мадэлі асымэтрычнае вайны, якую вялі супраць Ізраілю як на ідэалігічным, так і на мілітарным фронце. Прывкладам, праз апэляванье да леваліберальных палітычных колаў Заходу быў створаны ідэалітэмы пра ізраільскую акупацыю фантомнае палестынскае дзяржавы й пра мірных арабаў-палестынцаў, якія нібыта сталі ахвярамі ізраільскай агресіі. Пры нэутральным разглядзе слушнасць гэтых ідэалітэмаў выглядае сумнёўнай. Гэтак, тэрыторыі Заходняга берагу ракі Ярдан ды сэктару Газа, занятыя Ізраілем у выніку шасьцідзённае вайны, першапачаткова кантроліваліся адпаведна Ярданіі і Эгіптом. Ідэя стварэння асобнае арабска-палестынскае дзяржавы раззвілася толькі пасля фактычнае адмовы суседніх арабскіх краінаў ад страчаных у выніку распачатае імі вайны земляў. Зь іншага боку, цяперашня ўнутрыарабскія сутыкнені ў сэктары Газа й Лібане дэманструюць растучы рэлігійны радыкалізм у арабскіх грамадзтвах і ставяць пад пытаныне падрыхтаванасць палестынскіх арабаў да дзяржаўнага жыцця. Тым не менш, сярод значае часткі заходніх інтэлектуалаў перамог араба-цэнтрычны погляд на канфлікт, што азначае фактчычную паразу Ізраілю ў ідэалігічнай вайне.

І ўсё ж, заступніцтва заходніх левалібералаў можа стацца для палестынцаў мяждзіведжай дапамогай. Прывкладам, хвала байкатаванын ізраільскіх акадэмічных установаў і гандлю, якая цяперака набывае моц у Заходній Еўропе, наўрад ці палепшиць цяжкае становішча палестынцаў. У рэшце рэшт, найуна спадзявацца, што праз аднабаковы ціск на Ізраіль можна пазбыцца глыбокіх супяречнасцяў, якія сталіся прычынай жорсткага супрацьстаяння на Блізкім Усходзе. Горш за тое, доўгатэрміновая ізаляцыя Ізраілю апыненца контрапрадуктыўнай, бо правакуе арабаў адмовіца ад памяркоўнасці ў дыялёгу з суседам.

Што ж да мілітарнага фронту асы-



метрычнага канфлікту, няпэўныя вынікі Другое лібанскіе вайны ўлетку 2006 году ў чарговы раз зас্বядчылі неэфектыўнасць авіяцыі й танкавых частак у змаганыні супраць добра ўзброене парамілітарнае пяхоты. Гэтак рэпутацыя ізраільскага войску была паставлена пад сумнёў, што ўзмацніла рэваншысцкія сілы ўнутры арабскіх краінаў.

Сучасны досьвед паказвае, што, нягледзячы на зацікаўленасць мацнейшых бакоў у хуткім развязаныні канфліктаў, асымэтрычныя канфлікты маюць тэндэнцыю да зацікавання. Акрамя араба-ізраільскага супрацьстаяння прывкладам можа служыць прысутнасць заходніх кааліцыі ў Іраку й Аўганістане, якая, верагодна, застанецца фактам геапалітычнага жыцця на бліжэйшы час. Відавочна, ўжываныне вайсковых сродкаў сама па сабе звычайна не прыводзіць да жаданае разрадкі. Альтэрнатыўным падыходам можа быць спроба зъмяніць стратэгічную расстаноўку сілаў у канфлікце. Гэтак, лягічнай падаеца ідэя прыняцца Ізраілю ў NATO, падтрыманая, між іншым, быўшым міністрам замежных спраў Нямеччыны Ёшкам Фішэрам. Сяброўства Ізраілю ў NATO дало б гэтай краіне патрэбныя гарантіі бясспекі й зрабіла б сіны адыход зь пераважна арабскіх тэрыторыяў менш рызыкоўным. Акрамя таго, гэта магло бы дапамагчы прадухіліць небяспечны экзыстэнцыяны канфлікт Ізраілю з Іранам. Аднак жа ў звязку з моцнымі антыизраільскімі настроемі ў заходнезўропейскіх палітычных элітах уступленне Ізраілю ў NATO выглядае пакуль што маларэальным. Гэта можа азначаць, што блізкаўсходні асымэтрычны канфлікт усё яшчэ далёкі ад мірнага вырашэння.



Права лета

Уводзіны ў моду летняга сэзону — адмыслова для тых, каму ў такую съпёку ляnota хадзіць далей, чым па любімую газэту. Піша Тэда Лі.

Карцінкі на дзяўчатах

Аголены прыкус беднага Ёрыка — ілюзія съмяротнай усъмешкі — гэта маляннак, які дызайнэры сёлета намагаюцца напітніць на грудзі кожнай дзяўчыне. На тоненькіх тканінах маечак, побач з сэрцайкамі і кветачкамі, пічэрцаща чарапы і скрыжоўваюцца косткі. Схадзіце на апошнюю частку «Піратаў Карыбскага мора» — можа быць, вы таксама захопіцеся пірацкай эстэтыкай на ўсё гэтае лета.

Вы на любіце мора і піратаў? Хочаце прыгодаў на зямлі? Сярэднявечная геральдыка і могілкавыя гатычныя літары — тое, што ў спалучэнні з лёгкай летній маечкай або баксэрскай майкой на стройным дзяўчынкам стане нараджае вясковую іранічную эклектыку.

Сэрцы бравых рыцараў, guns, roses і вострыя шыпы на ружавых съяблінах.

Чорна-белая ружа, праткнутая праз сэрца вашага Дон-Кіхота, ці ружа, якая калячым съяблом абвіае яго меч? Закандаўцы модаў напладзілі столькі варыяцый сымбаляў рыцарскай рамантыкі, што можна разгубіцца.

Апроч прапанаваных варыянтаў, можна звярнуць увагу на вопраткавы фэтыш — розныя знаёмыя і незнаёмыя твары ў вас на майцы ці сукенцы. Ламаграфія, шаўкаграфія, поп-арт — партрэты, якія вы будзеце насыць на сабе, могуць адлюстроўваць вашы асабістыя прыхильнасці або быць ня больш чым стылёвымі дэталямі.

«Есьць у нашым у калгасе прыгажуня слайная...»

Преч урбанізациі — летам мы едзем на вёску да бабулі, на леціпча да сяброўкі, у лес, на луг, мора, возера і раку! А гэта значыць, што можна дастаць з шафай шырокія блузкі з бавоўны, топы

з карункамі, сялянскія сарафаны ў дробную кветачку, сукеначкі ў гарошак, спадніцы, пад якімі загуляецца вечер. Чым больш знайдзене вінтажных шортай і каптуляў — тым весялей будзе праходзіць ваш загарадны адпачынак. Можна нават правесыі спаборніцтва на колкасць бабуліных рэчай, якія зоймуць годнае месца ў вашым модным гардэробе. Толькі абавязкова памятаць, што вінтаж заканчваецца там, дзе заканчуецца і актуальная для сёньняшніх моды дэталі. А там ужо пачынаецца сэкандэнд.

Карлсан, які жыве паўсюль

Летні сэзон — ён жа сэзон лётны. Здымаем з карлсанай камбідрэсы — і паляцелі астываць ад съпёкі ў блоках. Сёлета толькі самы ляўнівы мадэльер не паказаў паміж астатніх сваіх вынаходак якую-небудзь варыяцію камбінэзону. Прапа, вечарынка, глямурная тусоўка ці

АПЫТАНЬНЕ НА САЙЦЕ NN.BY

Дзе вы плянуце правесыі адпачынак?

Паеду на мора

19 (24.4%)

Выпраўлюся ў горы

4 (5.1%)

На беларускіх курортах

4 (5.1%)

У бацькоў ю вёсцы (ці на лецішчы)

14 (17.9%)

Адпачываць не зьбіраюся

37 (47.4%)

Усяго прагаласавала: 78

нават спатканьне ля ракі Сьвіслач — ця пер ёсьць камбінэзоны для любой жыцьцёвой аказіі. Шорцікі і безрукаўка, лёгкі шоўк, які хавае ад сонца ўсё цела, або нават карункавы камбінэзон — гэта, відаць, яшчэ і вельмі зручна. Нават калі камбінэзоны заселяць усе вашыя шафы, не забывайце пра трэх летнія сылюэты, маючыя якія, нашмат прасыцей выбірацца з дома. Па-першое, сукенка-пэплас — найчасціцай з шоўку ці шыфону — трывамаецца на адным плячы і перавязваецца на таліі. Па-другое, дойті топік з высокай таліяй і аголенай сыпнай. І па-трэцяе, вядома ж, спадніца-аловак вышэй за каленна. Дызайнёры сцьвярджаюць: маючы гэтых траіх, вы не прапусціце лета міма!

Купальле must go on!

Калі вам падабаецца ваш леташні купальник — нічога і не прадпрымайце, ліпшня гропы лепш патраціць на сродкі для загару, tym болыш, што якасная «сонечная» касметыка каштует нямала. Аднак tym, для каго выбар новага купальніка — справа прынцыповая, вартавідаць, што гэтым летам ізноў актуальныя паласатыя купальнікі з марской і акіянічной атрыбутикой. Палосы ў асноўным

гарызантальныя, а вось іх колер і шырыня — цалкам на ваш густ. Палосы здаюцца нецікавымі — набывайце купальнік з кветкавымі матывамі. Буйныя і яскравыя экзатычныя кветкі або дробная трапічная зеляніна добра выглядаюць на проста і сыціла пашытых купальніках. Калі вы хочаце быць глямурнымі, выбірайце купальнікі агрэсіўныя, залатыя, з імітаванай леапардавай або зъмяінай скury, сымела адкрытыя, асымэтрычныя, эратычныя... Толькі памятайце, што глямур — гэта высокі копш. Набываць падробную раскошу на Чэрвенскім рынку вельмі непажадана.

Пахі і смакі

Нагледзічы на тое, што шалёна модныя робяцца моцныя і складаныя водары, усходнія і шыправыя (напрыклад, Euphoria ад Calvin Klein, Hypnose ад Lancome і Lovely ад Сары-Джэсікі Паркер), а на топе парфумавых гіт-парадаў побач з традыцыйным Chanel № 5 апынуўся Armani Code для жанчын, цёплы і пачуццёвы водар-двойнік мужчынскай вэрсіі, летам парфума павінна значна аблегчыцца. Салодкія, гаркавыя, глыбокія пахі вартава пакінуць да восені, а пакуль

прыдбаць нешта сувежае, ненавязылівае і кісла-салодкае.

Наши смакавыя і водарныя прыхільнасці цесна звязаныя. Таму, выбіраючы летнюю парфуму, падумайце, чым вы любіце перамагаць гарачыню і ласавацца ў цяньку. Можа быць, халоднай кавай з мускатным арэхам (Ice Men ад Thierry Mugler), ці ананасамі і мангавым марозівам (Sunset Heat ад Escada), або мандарынкамі і экзатычнымі ягадкамі лічы (Very Irresistible Summer Sun ад Givenchy). Раней смакавыя ноты былі толькі садавінымі, але цяпер можна знайсці самыя разнастайныя матывы: ад кром-брюле да белай шакалады. Мая сяброўка так і робіць: прыходзячы ў парфумавую краму, «замаўляе» розныя смачнасці і заўсёды задаволеная абразным пахам.

Будзьце пічасьлівыя гэтым летам, не забудзіцеся пабегаць басанож, наведаць канцэрты і фэстывалі, пажыць у намётах, налавіць рыбы, надыхацца морам, паглядзець чужыя краіны і прыгожыя гарады. Каб ні пра што не шкадаваць увосень, калі мы ў чарговы раз застынем у роздуме перад расчыненай шафай.

«Бабры» сабралі дзесяць тысяч

Пра найбуйнейшы ў Беларусі рок-фэстываль піша Сямён Печанко.

2 чэрвень ў Бабруйску прайшоў музычны фэстываль «Рок за баброў». Нягледзічы на холад, паслушаць «Ляпіс Трубяцкай», «J_Mors», «Безь білета» сабралось дзесяць тысяч слухачоў.

Сёлетні фэстываль меў акрэсленую экалягічную скіраванасць. Дамінаваў зялёны колер, ён жа — колер сымболікі бабруйскай піваварні «Сябар», сталага спонсара фэсту. У часе канцэрту ўсе мелі магчымасць аблініцца плястыкавыя пакеты на палатняныя торбачкі з сымболікай фэстывалю. Ахвочыя мянялі два коркі ад піва «Баброў» на стыкеры-сардечкі і флаеры. За адзін



Міхалок з «Капіталам».

флаер пасыля давалі зялёныя гелевыя балёнкі. Потым па камандзе тыя балёнкі гледачы адпусцілі ў неба. Вось вам і экалягічная акцыя.

Пры набліжэнні да канцэртнай пляцоўкі кінуліся ў вочы шчыльныя рады міліцыі. Непадалёк дзяжуры зялёны аўтазак. Апека канцэртаў нават не «заба-

роненых» выкананіцаў работніца традыцый — мясцовыя журналісты казалі, што на фэсце дзяжуры ўсё бабруйскае кіраўніцтва: ад старшыні гарвыканкаму да кіраўніка бабруйскага КДБ.

Беларуская мова на фэстывалі гучала зредчас. Пабеларускі паміж песьнямі гаварылі смаленчуки з гурту «Deimos», пераможцы ле-

ташняга «Рок-кола». «Безьбілетнікі» прасыпявалі некалькі радкоў на роднай мове. Цягам гадзінага выступу «J_Mors» толькі аднойчы засыпявалі па-наску.

Завяршай праграму «Ляпіс Трубяцкай» з сваім «Капіталам». Сяргей Міхалок вітаўся з гледачамі пабеларуску, паміж песьнямі чытаў вершы паэта, «што лечыцца ў ЛТП», прысывачаў песьню «асуджанымі жанчынамі з гомельскай папраўчай калёні №4», ды прыгодаў невядомага сярэднявечнага мудраца, які «яшчэ тады выказваў актуальную ў наш час ідэю замяніць усялякія эгіпецкія піраміды ды сады Сэміраміды на шкляныя бібліятэкі і лядовыя палацы».

Бабруйскія півавары, відаць, самыя музычныя ў краіне. Апроч «Баброў», яны падтрымліваюць фэст этна-музыкі «Вольнае паветра», што пройдзе ў Крупках 14 ліпеня.

Сямён Печанко

Хто такі чарвяк

Чытайце часопіс «Маладосьць» і вы трапіце «Ў дзяржаву шчасьця / Дзе любяць краскі / Дзе кажуць «Здрасьце!» У газэце «Свабода» піша Алег Аблажэй.

Усё-такі шкодна быць адарваным ад Бацькаўшчыны. Зусім не ўяўляеш, што там робіцца. Калі ўся інфармацыя — з розных «Свабодаў» ды «Расцягія».

Але што ўзяць з наймітаў ЦРУ? Найміт ён і ёсьць найміт, падачкі адпрацувае. Вось і распаўсюджваеца паклён, нібыта ў Рэспубліцы Беларусь пісьменнікі перасварыліся-перагрызліся міжсобку.

Ды нездарма мудры народ кажа — у маны ногі кароткія. І праўда дайшла да мяне — у выглядзе двух, на жаль, выпадковых нумароў часопіса «Маладосьць» — 11.06 і 01.07.

А гэта не абы якое выданьне, а «Лучший общественно-политический и литературно-художественный журнал».

І што вы думаецце? Дзе раскол? Дзе сваркі?

Пад адной і той жа блішчай вонкай — і Альгерд Бахарэвіч, і Анатоль Бутэвіч, і іншы Анатоль, бо Зэкаў! Валянціна Коўтун! Сам Георгі Марчук!

І нават член Савету Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, дэпутат Парлямэнтскага сходу Саюзу Беларусі й Расеі, намеснік старшыні Камісіі па дэмографічнай бясіпеці і сацыяльным развіціці Ала Ралькевіч са шчымлівымі вершамі пра зямлю сваіх бацькоў!

Гартаеш далей — а на цябе пазірае мужна-інтэлігентны твар Адама Глёбуса. Ня сам піша, а пра яго пішуць, — пра ягонага лірыйчнага героя, што пад «ціскам соцыяльному спрабуе наладзіць контакт зь іншымі людзьмі».

А тут не герой, а самі пісьменнікі бязь ціску нясуць соцыяльному свае сэрцы на далоні. Як мой любімы паэта Зыміцер Вішнёў:

клоп на балотах выклікае халодны пот
крот ашыляеца сярпом —
у яго сапсанавы рот
спорт паядаеца нібыта гэта салодкі торт
порт разбураеца бо вынайдзены
чарадзеіны грот

Прачытаеш — самому хочаща штось падобнае сачыніц! (А што, пакуль дапішу, мо нешта й атрымаеца.)

Паэзія ў «Маладосьці» ўвогуле слайная, а як жа інчай, калі часопіс рэдагуе «выкшталцоная паэтка» Раіса Баравікова. Узровень мусіць быць!

Стары мастак парве мальбэрт,
Штыркі зъляцяцца на паперу.
Асадку возьмі ён, паэт
Напіша «Тайную вячэрку».

Парве мальбэрт... Мальбэрт — гэта такое прыстасаваньне з драўляных брускоў 6x4 см. Уяўляеце роспач мастака, які нават ня ломіць, а рве сваю прыладу! Гэта ж трэба давесьці да такой роспачы творцу... І трэба ўмець такі адчай перадаць адным радком!

Слабо так напісаць розным рыгорам-генадзям ды іншым ніlam! Хай топчуцца ў сваім «Дзеяслове». І іншым не перашкаджаюць.

Бо ў краіне — лад. Лад і стабільнасць.

«Лад» — так называецца адмысловы дадатак да «Літературнай газеты» (нешта не відаць яго ціпер). Пісалася там, як «живеться весело, вольготно в Беларуссии!» І знайшоў я там вершы знаёмага аўтара — Татьяны Сапоч. Дай, думаю, пашчешу чалавека, павіншую з выхадам да ўсесаузнага чытача. А тая як раскрычыцца, нагамі затупае, газэту вобзем — маўляй, ведаць ня ведаю і ведаць не хачу ніякага «Ладу» і нічога туды не давала!

Вось і зразумей ты гэтых жэншчын.

Даўно мару зъмяніць арыентацыю на больш сучасную, ды ня ведаю, з чаго пачаць...

А ў маладосьцевым «суквецьці талентаў» — і Алесь Разанаў. Цікава, хто яго віншаваў з публікацыяй? І чым гэта скончылася?

Словам, збываеца мара паэта, наўшоў час, «когда пісьменнікі, все распры позабыв, в единую семью соединяються!»

Кароча, як кажа мой сусед, выпісваіце, чытайце «Маладосьць», і вы

трапіце, паводле аднаго з аўтараў,

У краіну казкі
У дзяржаву шчасьця
Дзе любяць краскі
Дзе кажуць «Здрасьце!»
Жыве эРБЭ!

P.S. Пракляты склероз! А пра чарвяка забыўся... Адна мая знаёмая ела яблык, дый каўтнула разам паразыту. І нават ня зморшчылася. А што, кажа, — хто такі чарвяк? Той жа яблык, толькі перапрацаваны.

Вось і «Маладосьць» — той жа часопіс, толькі...

Абы калёры! Ды каб не званітавала.

P.P.S. А вось, як абяцаў, і вершык:

крот зъеў дрот
думаў бутэрброд
наклаў у порт
кі ля грам шпрот
аў аў ай да
Зыміцер ай да мала
дзец піз
анская вежа
духоўная
ежа

Газета «Свабода»

НОВЫЯ КНІГІ

Гісторыя і гісторыя культуры

Баженова, Ольга. Радзивилловскій Несвіж. Росписы костела Божего Тела. — Минск: Харвест, 2007. — 416 с.: ил., 16 л. вкл.

Насамрэч, ад былой бліскучай культуры Радзівілаў у Нясвіжы засталося ня так ужо і шмат. Пабудовы замку-палацу, кляштара Бэнэдыктынак, езуіцкі касцёл, Слуцкая брама — гэта толькі фрагменты былой величы. Страчаныя карціны, мэбля, кнігі, строй, інтэр'еры пакояў замку... Адзінным аўтэнтычным съведчаннем раскошы ансамблю гораду і рэзыдэнцыі зъяўляеца інтар'ер касцёлу Божага Цела, які захаваў аздобу XVI—XVIII ст. і ўнікальны выгляд.

Дас্যледчыкі ўжо адзначалі, што шэдэўры познебарочнай культуры Рэчы Паспалітай можна знайсці не ў галоўных урбаністычных асяродках Польшчы, а ў пэрыфэрыйных цэнтрах Вялікага Княства Літоўскага ды Валыні. Но на гэтых землях жылі самыя багаты і самыя шчодры мэцэнаты, самыя таленавітыя і самыя арыгінальныя мясцовые мастакі. Нясвіжскія роспісы паказваюць той асаб-

Алесь Камоцкі: «Шумеў чарот...»

Новы дыск
барда Алеся
Камоцкагабудзе
складаца зь
беларускамоўных
вэрсіяў савецкіх
песень.



Навукны інстытут

«Песень кшталту «Мы построим БАМ» у альбоме няма. Самая агрэсійная з усіх — гэта «Летят перелетные птицы». Ну, а калі «Утомленное солнце» — песня савецкая, значыць, і астатнія савецкія! — кажа аўтар. — Дадаецца байн, скрыпка, клярнэт, саксафон, мандоліна і раяль. Песні самі па сабе старыя і патрабуюць такога выканання. Адзінае што, песні ўспрымаюцца трохі нязвыклы, бо ўсе на

мове. Але гэта нават цікава. Прынамсі, хлопцы доўга радаваліся, калі начулу пеклаждзы «Шумел камыш». Раптам у ёй дадалось пчымлівага трагізму.

Маё пакаленне вельмі многа слухала гэтых ўсе песні... гэта сапраўды вельмі нядрэнныя песні! Вось я і вырашыў пераспявіць некаторыя, пакуль памятаю».

music.fromby.net

ДАСЛАНЫЯ Ў РЭДАКЦЫЮ

лівы стан культуры Эўропы і ВКЛ XVIII ст., калі эўрапейская адзінства дасягнула найвышэйшага ўзроўню ва ўсьведамленыні сваёй цэльнасці і рытарычнага служэння высокім мэтам і ідеалам. За гэтым перавалам не прыгуміслі сябе чакаць зъмены, звязаныя з фармаваннем у XIX ст. рэгіянальных нацыянальных культур.

Корзо, Маргарита. Украінская и беларусская катехетическая традиция конца XVI—XVII вв.: становление, эволюция и проблема заимствований. — Москва: «Канон +», 2007. — 672 с.: 5 ил.

Катэхізісамі не вычэрпваецца ўсё багацьце рэлігійнай кніжнасці тae эпохі, але менавіта яны былі адрасаваныя самым шырокім колам вернікаў, а таму маглі мець найбольшыя сацыяльныя эфект. Маскоўская дасыльдывіца аналізуе украінскія і беларускія катэхізісы ўсіх хрысьціянскіх канфесій (каталіцкія, пратэстанцкія, праваслаўныя, грэка-каталіцкія). Маргарыта Корза робіць выснову, што праваслаўныя катэхізісы ў Рэчы Паспалітай узвінілі ў канцы XVI ст. у атмасфэры рэлігійнай палемікі, найперш з пратэстантамі, а ўжо толькі потым з каталікамі. Гэта быў пэрыяд своеасаблівага дыстанцыявання, калі важней было адмежавацца ад апанента, чым сформуляваць сваю пазыцыю.

Рэгулярны зварот праваслаўных аўтараў да зынешніх, у адносінах да іх традыцыі, кропініцай, магло сведчыць пра значную адкрыцасць, але таксама і неаформленасць іх канфесійнай сяйдомасці. Гэта быў пэрыяд, які можна называць эпохай станаўлення і самаўызначэння ўкраінскага і беларускага праваслаўнага багаслоўя. У XVII ст. менавіта праваслаўныя тэолагі Рэчы Паспалітай аказвалі ўплыў на расейскіх інтэлігентаў. У далейшым наступіла ўніфікацыя паводле маскоўскіх узоруў.

Мэтрыка Вялікага Княства Літоўскага: Кніга 560 (1542 год): Кніга перапісаў № 3 (копія канца XVI ст.) / НАН Беларусі, Інстытут гісторыі; падрыхтаваў Алег Дзярновіч. — Менск: Беларуская навука, 2007. — 157 с.

Гэта кніга канцылярыі ВКЛ прысьвечаная падарожжу. 22 студзеня 1542 г. ля возера Курчум дзеля дэмаркацыі мяжы спаткаліся камісары ВКЛ і Інфлянтаў. Яны падзяліліся на дзве групы — адна паехала на Захад, «да мора Салёнага», другая на Ўсход, «аж да граніц Маскоўскіх». Гэта было сапраўдным падарожжам у край, які для храністай XVI ст. ўсё яшчэ заставаўся крыху загадковым і часам прыгадваўся ў паўмітычным кантэксце.

Алег Дзярновіч

Суседзі пра Ўласава

Выйшла кніга «Волат зь Мігаўкі», прысьвечаная жыццю і дзеянасці першага рэдактара «Нашай Нівы» Аляксандра Ўласава. Яна належыць пяту літаратауразнаўцы Ўладзімера Содалія.

«Пра жыццё ўласава створаны розныя дасыльданьні, артыкулы, нарысы, — піша У. Содаль. — Засталіся сціслыя ўспаміны самога Ўласава. А вось якім ён запомніўся суседзям — мігаўцам, пра гэта яшчэ підзе ніколі ня згадвалася. Уласаў паўстае перад намі ў самых розных праявах: часам наўны, часам надта даверлівы, як дзіця, але чуйны да людзкіх клопатаў, да іх патрэбай».

Мігаўка пры яго жыцці была асяродкам асьветы, культуры. Сюды прыяжджалі яго паплечнікі, аднадумцы. У Мігаўцы ладзіліся вечарыны, ставілі «Паўлінку», «Раскіданае гняздо».

Пасля аб'яднання Беларусі Ўласаў спадзяваўся быць патрэбным сваёй краіне, марыў далей выдаваць газэты, разъвіваць асьвету. Спадзяваўся атрымазаць хоць маленькую, але заслужаную пэнсію ад улады. Але замест гэтага быў палічаны ворагам нарада, арыштаваны.

Выданье аздоблена рабытэтнымі фатадымкамі. Кніга зъмяшчае гутаркі, успаміны, замалёўкі, якія, як багатая масцапаковая кінастужка, адпостроўваюць усю карціну эпохі, ўсё высакароднае, съветлае і трагічнае страчанае...

Эла Оліна

Кніга пра сутнасць XX стагодзьдзя

Раман Джорджа Орўэла «1984» найлепши з усіх кніг перадае сутнасць XX стагодзьдзя, лічыць брытанская газэта «The Guardian». Яе эксперыты мелі на выбар 50 кніг. У першай дзесяцціцца апінуліся таксама «Сэрца цемры» Джозэфа Конрада, «Гронкі гневу» Джона Стайнбэка, «Над прорваю ў жыце» Джэрому Сэліндэрса.

Прафэсар англістыкі Джон Малэн зь Лёндану кнігу Орўэла называў «дыяграфіяй сучаснай тыраніі».

Антыўтопію «1984» Орўэл напісаў у 1949 г. Аўтар прааналізаваў прынцыпы функцыяравання камуністычнай систэмы, выяўляючы мэханізмы дэнатурацыі мысленіння і мовы. Шмат прыдуманых Орўэлам выразаў — «Вялікі Брат», «навамоўе», «падвойнае мысленіне» — увайшлі ў гутарковую мову.

**Вольга
Данішэвіч**

I пра футбол

Працяг са старонкі 16.

гульнях. Месца ў «васьмёрцы» ў хакеі гарантаванае, мінімум, яшчэ некалькі гадоў. Беларускія майстры вялікай ракеткі стабільна выступаюць на турнірах ATP.

Кансытэнцыя Вагнера

Вось толькі з футболам, які пальміна любіць мільёны заўзятараў, праблемы. То бок з футболам таксама даўно ўсё зразумела. Ні беларускім камандам у клюбных турнірах, ні нацыянальнай зборнай у адборачных турнірах чэмпіянату Эўропы і сьвету нічога, што называецца, ня съвеціць. Толькі самыя зачытныя аптымісты маглі яшчэ падлічваць шанец зборнай Беларусі перад матчам са зборнай Баўгарыі ў Сафіі пасля поўнага правалу ў Менску.

Беларускія спартовыя камэнтатары звялікім задавальненнем камэнтуюць матчы Лігі Чэмпіёнаў і ЎЭФА, а таксама ангельскай, гішпанскай, німецкай ды іншых нацыянальных супэр-або экстра-лігаў. Ня кажучы пра матчы фінальнай пулькі Кубку сьвету. Яны дзманструюць бліскуче веданыне біяграфіяў замежных зорак футболу, а таксама іхных сваякоў, каханак, знаёмых сваякоў і г. д. А таксама выказываюць сябе знаўцамі футбольнай тактыкі й стратэгіі трэнзраў, разбіраюць ў дрыблінгу ды тонкасцях распасоўкі, ведаюць стан калена або звязак на левай і правай назе амаль кожнага гульца.

Пры гэтым ня будзем кранаць мову й моўны запас нашых футбольных ды іншых спартовых камэнтатараў.

Канстатуем толькі, што ніхто з іх даўно не карыстаецца дзяржаўнай беларускай мовай у сваіх рэпартажах (хоць часам любіць ужыць дарэчна і недарэчна якое-небудзь беларускае слоўца). Што тычыцца асаблівасцяў камэнтароў на расейскай мове, дык яны, з большага, апісваюць ў кнізе «Цяжкасці расейскай мовы». Вось толькі адзін з маленьких шэдэўраў, пачутых нядайна з вуснаў вядомага футбольнага камэнтатара: «Мяч свечей візывает под куполом стадиона».

Але ж калі даводзіцца весьці рэпартаж з матча нацыянальнай зборнай, ды яшчэ на родным стадыёне, кудысьці ўвесі патас і эрудыція камэнтатараў

зьнікаюць. Зынікае й слоўны запас. Дзеяніні футбалістаў апісваюцца пераважна ў наступных катэгорыях: «Ну, што ж ты?! Куды?... Эх! Ну!!! Як так можна?!...» і г. д. Тактычныя меркаваныні трэнэра ўяўляюцца камэнтатарам сунцёльнай невыглумачальнай загадкай, а турнірная будучыня зборнай — «туманнай». Хаця які ўжо там туман на пачатку лета, за год да чэмпіянату Эўропы?

Аднак, не забываючы пра абавязак перад гледачамі, футбольныя камэнтатары імкнущыя зрабіць свой рэпартаж больш разнастайным і пачынаюць разважаць на тэмы, якія ня маюць простага дачыненія да футболу.

Так, у матчы Беларусь — Баўгарыя іх зацікавіў баўгарскі футbalіст на прозвышчы Вагнер, зь цёмным колерам скуры. Абодва камэнтатары некалькі разоў з задавальненнем адгукнуліся наконт выгляду гульца, называючы яго «вельмі цікавым баўгарскім футbalістам», «калярытным». А адзін нават заявіў, што Вагнер вылучаецца ня толькі сваім прозвышчам, але й... «кансытэнцыяй» (!)

Праявы расізму сустрэкаюцца на футбольных палёх усіх Эўропы. Гэта праблема. Праз выказваньні асобных футбалістаў наконт прычоскі альбо формы носу спаборніка спыняліся матчы. Італьянскага гульца, які ўскідаў руку на полі ў нацысцкім вітанні, дыскваліфікавалі й штрафавалі. Дыскваліфікаўвалі цэльяя стадыёны пасля расісцкіх лёзунгau на tryбунах. Але пачуць расісцкія выказваньні з вуснаў спартовых камэнтатараў, ды яшчэ на дзяржаўным тэлеканале...

«Краіну трэба ратаваць»

Беларускім камэнтатарам пашчасыціла, што іх чулі толькі айчынныя заўзятары. Гэтаксама пашчасыціла Аляксандру Ціхановічу, які падчас трансляцыі быў адным з вядучых апошняга конкурсу «Эўрабачаньня». Пра выканануцу з Сэрбіі, якая ў выніку заняла першое месца, артыст некалькі разоў сказаў: «А я думаў, гэта карэйскі хлопчык». Пашчасыціла яму таму, што гэты камэнтар ня мела магчымасці пачуць публіка ў Хэльсынках, Бялградзе, Пусане, у шмат якіх яшчэ месцах плянэты.

Гэты жарт, відавочны, спадабаўся і асноўнаму вядучаму, які ня толькі не зрабіў суразмоўцу заўвагу наконт,

мякка кажучы, некарэктнасці падобных выказваньняў, але й сам адпускаў кепкі ў падобным стылі.

Не выпадае выхоўваць вядучых і артыстаў — дарослых людзей, у якіх за плячыма ёсьць пэўнае выхаваньне, адукцыя, практыка. Калі густу й такту няма — яго й ня будзе. Вось толькі незразумела адно. Калі сучасная эўрапейская эстрада, прасцей кажучы, папса зь яе сучаснымі брэндамі, у тым ліку модай на нетрадыцыйную сэксуальную арыентацыю, выклікае такую гідравісць у нашых журналісташт — артыстаў — навошта ўвогуле ўзрэзанічаць у такіх конкурсах, як «Эўрабачаньне»? Навошта паказваць яго ў сваёй краіне? Навошта ехаць у Хэльсынкі немалой камандай, улучна з журналістамі, за дзяржаўныя кошты? Каб чарговы раз даць адпор «усплыў» Захаду? А Калдун, значыць, ёсьць сымбалем славянскай эстэтыкі, якая процістаяць занядпаду заходніх цывілізацый?

На пытаныне журналісткі адной беларускай эфэм-станцыі, пра што ён думаў на сцэне, выступаючы ў паўфінале, Дзіма Калдун адказаў: «Што краіну трэба ратаваць».

Маладому сынеку, прынамсі, уласцівія іронія й самаіронія, у яго захавалася нармалёвая самаацэнка. Старэйшаму пакаленьню артыстаў, якія моляцца адразу двум багам — Мамоне і Палігімні (у старажытных грэкаў муз Палігімні адказала за мастацтва хвалася певаў) — нармальная самаацэнкі яўна не хапае.

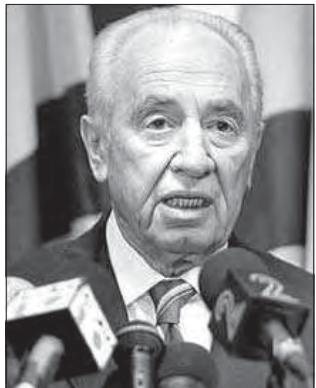
Кампэнсуюцца гэты комплекс непаўнавартасці выпадамі на адрас чужога выгляду, чужой культуры, расы, сэксуальнай арыентацыі. І называеца гэта вельмі проста: адсутнасць культуры. Так бы мовіць, «у савецкіх уласны гонар».

З'явярнулі ўвагу на адну дэталь перад матчам Беларусь — Баўгарыя? Нацыянальны гімн Баўгарыі сіявалі амаль усе футбалісты зборнай, ды яшчэ падпівалі заўзятары на tryбунах. Гімн Рэспублікі Беларусь (крыху перапрацаваны гімн БССР) не сіяваў амаль ніхто з беларускай зборнай. І на полі футбалісты ў чырвоных майках і зялённых трусах паводзілі сябе так, быццам ня ведаюць — хто яны, адкуль і што робяць на полі. У адрозненьні ад каманды баўгароў, дзе ўсе — ад Дзімітара Бербатава да чарнаскурага Лусіё Вагнера — гулялі, як нацыянальная зборная, з годнасцю ѹ пэўненасцю ў сабе.

Беларусы прадалі матч баўгарам?

Дніамі румынскія СМІ паведамілі, што футбольная зборная Баўгарыі, магчыма, здабыла ў Менску перамогу неспартовымі мэтадамі. Гэта ўжо ня першое абвінавачаньне нашай каманды ў «злыіве» матчу. Нагадаем, беларусы ўдома саступілі баўгарам 0:2.

Рэдактар газеты «Прэссбол» Уладзімер Беражкоў таксама амаль п'ёны, што матч быў дамоўленым. Паводле яго словаў, за гэта гавораць і сутитуцыя на полі, і тая лёгкасць, з якой баўгары забілі голы. А вось Сяргей Аляхновіч з «Салідарнасці» лічыць падобныя вэрсіі бズдурай.



Ураджэнец Беларусі будзе прэзыдэнтам Ізраілю

Ляўрэт Нобэлеўскай прэміі міру, віц-прем'ер Шыман Пэрэс (на фота ўнізе) заявіў пра намер удзельнічаць у выбарах прэзыдэнта Ізраілю. Гэта будзе другая спроба 83-гадовага палітыка заняць пост кіраўніка дзяржавы. Выбары адбудуцца 13 чэрвеня. Улада ў Ізраілі належыць прэм'ер-міністру, роля прэзыдэнта цырыманіяльная.

Шыман Пэрэс (Перскі) нарадзіўся 1 жніўня 1923 г. у Вішневе (сёняня Валожынскі р-н). У 1934 г. сям'я Перскіх выехала ў Палестыну. Калі Пэрэса абыяруць прэзыдэнтам, гэта будзе трэці прэзыдэнт краіны (ня

блытаць з прэм'ерам!) — ураджэнец Беларусі. Пасъяля Хайма Вайцмана (Моталь, 1949—1952) і Залмана Шазара (Мір, 1963—1973).

Скандал у «Дзівюх зорках»

Народны артыст Беларусі Мікалай Скорыкаў застаўся верным свайму абязаньню і ня выйшаў на сцэну ў гала-канцэрце мэгапраекту АНТ «Дзіве зоркі». Ён ня верыць, што за ягоны дуэт з дырэктаркай Цырку прагаласавалі толькі 2 тысячи чалавек. Тацяна Бандарчук ягоны дэмарш падтрымала.

Тым часам АНТ рыхтуе некалькі новых вялікіх канцэртаў, у тым ліку «Ноч агню» ў Мірскім замку і «Купальле з Ірынай Дарафеевай». А вось тэлешоў «Кароль рынгу», дзе ў баксіравалі вядомыя асобы, у Беларусі ня будзе. Прадусары палічылі, што сэгмент людзей, якія захапляюцца боксам, неявлікі.

Школьнік сутэнёр

Дзесяціклясніка адной са школаў Жлобіна затрымалі сталічныя праваахоўнікі: юнак спрабаваў вывезыці за мяжу дзяўчат для сексуальнай эксплюатацыі. 17-гадовы хлопец звёў группу мячанак, каб вывезыці ў Москву. Там у яго было шмат знаёмых у забуйлівых клубах. Урвіс знаходзіў дзяўчат праз інтэрнэт-сайты знаёстваў.

У праваслаўных пачалася Пятроўка

4 чэрвеня, праз сем дзён пасъяля Сёмухі, пачаўся Пятроў пост. Ён устаноўлены ў памяць пакутнікаў святых Пятра і Паўла. На загад імп'ератара Нэрона тысячи хрысьціянаў былі ўкрыжаваныя, спаленыя, каменаваныя і ададзеныя на зядзенне

зьярам. Сярод іх былі і святыя апосталы. Самая вялікая праклясць Пятровага посту — шэсць тыдніў, самая малая — восем дзён. У Пятроўку можна есці рыбу ўсе дні, акрамя серады і пятніцы.

Берасьце разрастаетца

У склад гораду перададзеная сёлы Аркадзія, Бярнады, Вычулкі, Гершоны, Казловічы, Кацельня-Баярская, Міцкі, Машчонка, Новыя Задворцы, Плоска і Старыя Задворцы.

Міліцыянты выкарысталі дзяўчыну як нахыўку

30 траўня з Горадні ў Гомельскую турму этапавалі 20-гадовую Маргарыту Ц. Былая студэнтка 1-га курсу псыхалёгіі атрымала 4 гады за збыт 0,28 грамаў марыхуаны. Яе выкарысталі, каб падлавіць гандляра наркотыкамі, выкладчыка ВНУ Андрэя З. Міліцыі прасьцей выкарыстоўваць як «нахыўку» простых людзей, чым укараняць у наркаасяродзідзе сваіх супрацоўнікаў. Аднак у выніку часам простиа спажыўцы наркотыкаў трапляюць за краты нібыта за гандаль.

Чавес адмяніў уступныя экзамены

Прэзыдэнт Вэнесуэлы працягвае



экстравагантнасці. «Уступныя іспыты — састарэлы мэтад, які выключае магчымасць атрымання вышэйшай адукацыі для моладзі з народных масаў», — заяўіў Чавес. — Таму ўступныя іспыты адмяняюцца». Студэнты адказалі бурнай радасцю.

Забароненае купаньне ў пяці рэках і азёрах

Купацца забаронена на рацэ Цна (Берасьцейшчына), на возеры Алтускага раёну, у зоне адпачынку «Басэйн» Пружанскага раёну, у Дзівіне ў Полацку. Таксама нельга купацца на пляжы Жлобіна, на Дняпры.

«Віталюр» — чэмпіён

У заключным матчы фінальнай сэрыі мужчынскага першынства краіны па баскетболу сталічны «Віталюр» перамог «Горадню-93» з лікам 91:67. Вынік сэрыі — 3:2. «Віталюр» стаў трохразовым чэмпіёнам краіны (2005, 2006, 2007).

Мяса кракадзіла ды стэйк страўса

Усё гэта можна купіць у Паставах. За 1 кг філе «Нільскага кракадзіла» трэба заплаціць амаль 150 тыс. рублёў. Але ж бяруць, бо сюрприз! — кажа прадавачка. Яшчэ часцей купляюць стэйк страўса, якіх гадуюць на прадпрыемстве «Навасёлкі-Лучай». 1 кг мяса каштуе 80-110 руб. Штодзень у гаспадарку, як у заапарк, едуть турысты. Яны каштуюць страўсапіну ў мясцовай кавярні, купляюць і яйкі. Адным такім можна накарміць цэлы ўзвод.

Ул.инф., а таксама паводле інф.
Эўрапейскага радыё для Беларусі, «Звязды», БЕЛТА, «РІА-Новости», БелаПАН

Капітал

Ляпіс
Трубяцкай,
2007



Міхалок ужо ня той п'янаваты шансанье з баянам.

Адзін з доўгачаканых альбомаў ад самай пасьпяховай айчыннай каманды, на якую яшчэ не ўзьнялася рука беларускага чыноўніка. У «Капіталу» музыкі робяць крок да больш жорсткай гітарнай музыкі ды нібы сур'ёзна звязтаючца да тэмы антыглябалізму. Але пры гэтым працягваюць па-дзіцячаму выдурняцца, выказваючы шчырую не-прыхільнасць да систэмы шоўбізнесу і заігрываючы з «фарматам». У адной з песен пяеца: «Дзякую Богу, што я не ў систэме», у другой — «Прости меня, котик, не уходи!» Дзіва, але іхны поп-панкаўскі не-фармат запатрабаваны. Зайграў бы хто іншы песню кшталту «Харэ» — ніколі бы ня трапіў у тэле- і радыёэфір. З гэтymі — ситуацыя іншая. Клівая «Капітал» з прыпевам «У левай руцэ «сынікерс», у правай — «марс», мой піяр-мэнэджэр — Карл Маркс» сталася гітом яшчэ да выхаду альбому, дзякуючы шалёнym ратацыям на радыё і відэароліку з «удзелам» выявы Лукашэнкі.

У альбоме цяжка знайсьці налёт дваровасці, з дапамогай якога музыкі калісці здабылі посьпех, ды і Міхалок ужо ня той п'янаваты шансанье з баянам, а харызматычны рок-лідэр з падкачанымі біцэпсамі. У «Ляпісаў» не выходзіць ствараць сумных песен, Міхалок пяе так, нібыта съмееца з усяго съвету. На новым дыску «Ляпісы» перазапісалі беларускамоўную «Рамонкі» — адзін са сваіх асноўных канцэртных нумароў. Варта дадаць, што альбом запісаны пры ўдзеле гукарэжысэра, які працаваў над апошнім дыскам «Океану Ельзі». Выдатная праца з прэтэнзіяй на найлепшы рок-альбом году.

Песьні Свабоды-3. Пл.Каліноўская

складанка,
Volia Music,
2007



Гэта больш, чым звычайны музычны праект.

Трэцяя частка самага папулярнага незалежнага праекту мінула вясны. На дыску прадстаўленыя песьні, створаныя пад уражаннем Плошчы. Кожны натхніўся па-свойму: былыя ліцэісты з «Партызанскай школы» зрабілі на свой лад аптымістичную «Freedom» Поля Макартні, рэпэры з «Чырвоным па Белым» раззлавана і бескампрамісна канстатавалі: «Людзі, як жывёлы». Хадановіч, як заўжды, адразу гаваў зь іроніяй: «А ў іх палатках — шпрыцы і порна, а ў іх бутэльках не кефір» — пяе ён на манер «Бэля Чао». А вось інструментал «Плошча Каліноўская» Віталя Артыста зь Bez Bilet'у гучыць як рэвіем. На складанцы — ня толькі прадстаўнікі розных стылёвых кірункаў, але і розных пакаленняў. Гуру Вольскі і Кулінковіч тут суседнічаюць з пачаткоўцамі, якія ці ня той вясной-2006 упершыню ўзяліся за інструмент. Іх усіх яднае шчырасць пачуццяў і чысьціна памкненняў. І гэта ня той выпадак, калі трэба прыдзірацца да выканальніцкага ўздоўжні і тэхнічных хібаў запісу.

«Песьні Свабоды» — гэта больш, чым звычайны музычны праект. Гэта Маніфэст, напісаны з дапамогай гітараў ды бубнаў, гэта — Крык душы, выяўлены з дапамогай скрыпак ды віялянчэлі. І гэта Вера ў лепшае, выказаная галасамі 24 удзельнікаў складанкі. Выдатна падсумоўвае ўсё выказанае апошні трэк у выкананні Аляксандра Кулінковіча з праекту «Салідарны зь Беларусью»: «Свабоду не аддам ніколі!» Для ўсіх вальнадумных.

Дударскі фэст

складанка,
БМАГруп, НМК,
2007



Яшчэ б словаў ды электронікі — і «Эўрабачаньне» можна было б скараць.

Запіс леташняга фэстывалю, у якім узялі ўдзел выкананцы і гурты, што ў сваёй творчасці выкарыстоўваюць гэтыя старадаўні інструменты. Дуда толькі вяртасцца ў беларускі музычны ўжытак пасля доўгага забыцця, паступова разыходзіцца сярод ансамблей старадаўніх музыкі, гучыць у рок-творах. У тым, што гучаньне дуды мае непаўторную экспрэсію, можна ўпэўніцца зь першага трэку — «Skudrinka» ад «LitvinTrol». Яшчэ б словаў напісаць ды электронікі ўвесці — і «Эўрабачаньне» можна было бы скараць. Прыклад валоданьня тэхнікай ігры на гэтым інструментце дэманструе майстра — Тодар Кашкурэвіч (тут ажно чатыры кампазыцыі ў ягоным выкананні). У кожнага выкананцы дуда гучыць пэрсанаму: у «Келіх Кола» яна наганяе трохі суму, у «Провадах на вайну» Кашкурэвіча перадае трагічнасць моманту, у «Ліцьвінаў» настройвае на добры лад. Прычым і дуды гучаць ня толькі беларускія, але і латыскія, шатляндскія і галісійскія. Разынка гэтай праграмы — «Al Vis Lo Lop» ад «Старога Ольсы» з уплеценым музычным кавалкам зь «Nirvana». То, што падобная музыка мае попыт, давёў сёлетні дударскі фэст, які прайшоў нядыёна зь немалым посьпехам. Дыск прыдатны для азнямлення зь беларускай дударской музыкай, хоць і на лепшым чынам запісаны. Непадрыхтаваному слухачу праслушаць яго будзе цяжкавата. Для аматараў сіўой даўніны і тых, хто стаміўся ад гітарных «запілаў».

Сяргей
Будкін



Мы зьбіраемся ў паход,
Робім з сырам бутэрброд.



Компас -у заплечнік,
І кацёл, канечне.

А яшчэ - намёты
Каб ня мёрзнуць потым.



І сякеру, і вяроўку,
Мы захопім у вандроўку.



А цяпер падкажы Капітану
Танаку і сябрам, якую рэч
ня варта браць з сабой
у вандроўку?



ГЕОРГІ СТАНКЕВІЧ

Я вярнуўся дамоў, Айчына,
Не сышоў, не сканаў, ня зынік.
Ты мне веснічкі адчыні...

Урачыстых мэлёдый залішне,
Вось, матуля страчаць каб выйшла,
Больш нічога б я не хацеў...

Старыя Ранчыцы

ЮЛІЯ ШАДЗЬКО**ВЕРШЫК З НАГОДЫ
ПАНУЮЧАГА НАДВОР'Я**

У неба сёньня дэпрэсія —
Пярэстая,
Як галубы на весніцах,
На лесьвіцах,
У падстрэшшы
Старым і дзюравым.
Неба ходзіць па бэльках
Сусветнага даху,
Застылага, засыпанага
Жоўтымі фатаздымкамі
Жоўклага лісьця
Яшчэ з восені. Ды зрешты
Ужо якую вясну
Не даходзяць (ці не падымаюцца)
Рукі прыбраць
Прыцярушаны лісьцем
Колішніх восеняў дах.

У неба дэпрэсія —
Зрэбная
Кашуля, заношаная
Процьмаю прошлых
І будучых гаспадароў.
Яе выкідаюць на съметнік,
Рвуць з трэскам у рызве,
А яна вяртаецца, пошасьць,
Напамінкам колішняга або
Да болю знаёмыі
Лахманамі на чыіхсьці апушчаных
Плячах.

У неба дэпрэсія —
Веснавая, як закаханая
Жанчына, што весціць
Аб сваім каханыні
Сыязамі і сонечнымі
Промнямі, халадэчай
І воблакам квецені на вішні.

У неба дэпрэсія —
Нябеская,
Ды што тут скажаш,
Чалавечка.

травень 2007



Андрэй Пянкевіч

Агравыстава ў Менску.

ІМПРЭЗЫ

Вольскі ў Горадні

На 9 чэрвяне заплянаваны новы канцэрт ў межах кампаніі «Музыкі супраць разбурэння Горадні». Гэтым разам у Горадні прыедзе Лявон Вольскі. Пройдзе канцэрт у памяшканыні Таварыства Беларускай Школы (Будзёнага, 48а) а 19-й.

s13.ru

ФЭСТЫВАЛЬ

ТЭАТРЫ

Фота-аўтограф

8 чэрвяне з 17-й да 19-й ва Ўпраде БНФ (Машэрава, 8) пройдзе фота-аўтограф-сесія гурту N.R.M. з нагоды выходу новага альбому «06». Можна будзе падпісаць дыскі, набыць новы альбом, сфатаграфавацца з музыкамі. Уваход вольны.

ВЫСТАВЫ

Менск Анатоля Тычыны

У Маастацкім музэі (вул.-Леніна, 20) працуе выставка мастака-графіка Анатоля Тычыны «Мой Менск». А. Тычына — адзін з стваральнікаў беларускай графічнай школы XX ст.

Італьянскае срэбра XX стагодзьдзя

У маастацкай галерэі «Універсітэт культуры» (Каст-

рычніцкая плошча, 1) да 25 чэрвяна працуе выставка «Ад дэкаратыўнасці да дызайна: італьянскае срэбра XX ст.». Наведвалыкі выставы здолеюць пазнаёміцца з калекцыяй вырабаў са срэбра асноўных школаў і дызайн-студый Italii, якія займаюцца вырабам твораў з каштоўных мэталаў: De Vecchi, Olga Finzi, San Lorenzo, Cleto Munari, Memphis, Gemma Gioielli.

Беларуская культура ва Ўроцлаве

4 — 10 чэрвяня ва Ўроцлаве пройдзе Чацверты фэстываль беларускай культуры. У праграме — музычныя вечары: ад року і бардаўскіх съпевоў да джазу і клясыкі; літаратурныя — паэзіі ды гісторыя; выставы жывапісу і прагляд дакументальных фільмаў. Сярод гасцей — Алеся Розанаў, Лявон Баршчэўскі, Андрэй Хадановіч, Віктар Жыбуль, Тацяна Беланогая, гурт «Індыгы» да іншыя.

Фэстываль ладзіцца «Калегіюм Усходняй Эўропы», заснаваны Янам Новакам-Езяранскім у 2001-м. Гэтая няўрадавая арганізацыя мае на мэце наладжванье контактаў у сфэры культуры паміж краінамі Сярэдняй і Усходняй Эўропы. Фэстываль адбудзеца пры падтрымцы Рады міністраў Польшчы, польскага Міністэрства культуры, ваяводзкіх і гарадзкіх уладаў.

Сямён Печанко, паводле Польскага радыё для замежжа

Купалаўскі тэатар

9 (сб) — «Каханыне ў стылі барока».

10 (ндз) — «Вішневы сад».

11 (пн) — «Смак яблыка».

13 (ср) — «Макбэт».

14 (чц) — «Дзіўная місіс Сэвідж».

16 (сб) — «Парфён і Аляксандра».

17 (ндз) — «Я не пакіну цябе...».

малая сцэна

8 (пт) — «Адчыніце Кантралёру!».

11 (пн) — «Баляды пра каханыне».

15 (пт) — «Маці».

16 (сб) — «Саламея».

17 (ндз) — «Дзіке паліванье караля Стаха».

КІНО Ў МЕНСКУ

Не прапусьціце: швэдзкія фільмы па-беларуску

У менскім кінатэатры «Цэнтральны» з 7 да 10 чэрвяна праходзіць фэстываль сучаснага швэдзкага кіно, прысьвечаны тэме жыцця ў глыбінцы. Тэма выявілася сугучнай беларускаму мастацтву — і стужку Галіны Адамовіч «Мужчынскія справы» ўключылі ў праграму фэсту. Прыходзіце, глядзіце, як паразайце!

7 ЧЭРВЕНЯ

Так, як тут (En plats som den har)

Швэція, 2006, 43 хв.

Рэжысэр: Андэрс Фэльман, Даніэль Свэрд

Жанр: Дакумэнтальны фільм

Тры мужчыны розных пакаленій — жыхары сельскай мясоўасці Вэрмлінду, дзе на квадратны кіляметрапар толькі трох чалавекі. Нягледзячы на асьляпляльныя краявіды, героі фільму сумуюць па іншым жыцці...

Мужчынская справа

Беларусь, 2007, каляровы, 18 хв.

Рэжысэрка: Галіна Адамовіч

Жанр: Дакумэнтальны фільм

Адзнака: 7,5 (з 10)

Адвеку ў Беларусі музыкамі былі мужчыны. Бязь іх не абыходзілася ніводнае вясельле, ніводнае пахаваныне. У фільме — апошняя народныя музыкі беларускага Палесься — троі «Вярэнка» столінскай вёскі Стакава...

Карціна — завяршальная частка трывалігі,

распачатай стужкамі «Божа мой» і «Завядзёнка». Фільм «Мужчынская справа» выклікаў рэзкае раздражненне Міністэрства культуры (стужкы прысыўлі найніжэйшую катэгорыю) — працінае трагізмам съходу.

Апошняя народныя музыкі — у эпоху магнітафону і радыё.

Вёска съходзіць. Герой габлюе дэціячую дамавіну... Бязладна гучыць пахавальны аркестар — а скрыпка на вясельлі ўжо згубіла майстэрства... Але ў душы гучыць сапраўдная музыка, а съпевы ў храме ўносяцца да неба.

Інтанацыя карціна Адамовіч нагадвае фільм Асьлюка «Мы жывём на краі». Куды съходзяць колішніе народнае майстэрства, старыя вёсачкі, скрыпкі, зброленыя сваімі рукамі?

Адамовіч ведае: у неба. Туды, дзе знаходзіцца вечнасць.

А 18.30 адбудзеца паказ фільму й сустэрэча з рэжысэркай Галінай Адамовіч і прадусарам Зымітром Плаксам.

8 ЧЭРВЕНЯ

Бывай, Фалькэнберг (Farval Falkenberg)

Швэція — Данія, 2006, каляровы, 88 хв.

Рэжысэр: Еспэр Ганслант

Жанр: Драма

Апошнія лета ў мястэчку Фалькэнберг. Галоўныя героі фільму — пяцёра сяброў дзяцінства, якія сталі юнакамі. Хаця будучыня маячыць

на даляглідзе, нікога гэта не турбуе. Стужка пра сяброўства, успаміны й развітаныне зь мястэчкам ля мора...

Таксама адбудзеца сустэрэча з акторам Ёнам Эрыксанам і стваральнікам музыкі да фільму Эрыкам Энаксанам.

9 ЧЭРВЕНЯ

Чортавы правінцыялы (Masjavlar)

Швэція, 2004, каляровы, 98 хв.

Рэжысэр: Марыя Блум

Ролі выконваюць: Сафія Хейлін, Кайса Эрнст, Ан Пэтрэн, Лаш Г.Арансан

Жанр: Камэдый

Мія, якая пакінула дом дзеля жыцця ў вялікім горадзе, вяртаецца ў мястэчка на 70-годзьдзе бацькі. Святкаванье ў мясцовым клубе віруе. Тут і ўзгадваюцца старыя канфлікты...

10 ЧЭРВЕНЯ

Віват, кароль! (Tjenare kungen)

Швэція, 2005, каляровы, 90 хв.

Рэжысэр: Ульф Мальмрас

Жанр: Камэдыйная мэлядрама

Пасля таго як Абрэ ня трапіла на канцэрт, яна пакідае сваё мястэчка і вырашае сама стацца рок-зоркай. Разам з панкам Міліяном яна стварае гурт...

А 21.00 — усе сэансы ў перакладзе на беларускую мову, а 18.30 — фільмы на мове арыгіналу з ангельскімі субтрытрамі.

Андрэй Расінскі

КАЛІ Б...

...да канфлікту паміж ЗША і Расеяй аб прынцыпах размышчэння проціракетных систэмай ва Ўсходній Эўропе Менск падышоў з пазыцый шматвектарнай дыпляматыі.



— ...а атрыманыя ад арэнды зямлі гроши ўкладзем у новыя лядовыя палацы і мадэрнізацыю спэцназу.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

З Бабруйскага пав. Ст. Вярхуціна

19 мая ў тартаку Шульца забаставала каля 500 работнікаў. Глайнай прычына была вось якая: упраўляючы патрабаваў ад работнікаў, каб яны далі падпіску, што ніколі ня будуть дамагацца ад заводу грошай за калецтва работніка пры працы. На гэта работнікі сказали, што такой падпіскі не дадуць. Іх ужо даўно вельмі ціснулі на tym заводзе, плата была дрэнная, дый дрэнна з работнікамі абыходзіліся. Вось і самі яны ўжо патрабавалі ад гаспадара тартаку павялічыць плату за работу, скарыці рабочы дзеень, даць лепшыя кватэры, збудаваць лазыню, а таксама зьмяніць упраўляючага і т.д. Пакуль гэтага ня будзе, пастанавілі саўсім ня йсьці на работу.

С.Сяльчук.

«Наша Ніва». №7. 1907



А ТЫ ПАДПІШЫСЯ!

Каб рэгулярна атрымліваць «Нашу Ніву», прости паведаміце ў Рэдакцыю свой адрас. Адначасова Рэдакцыя звязвятаеца з просьбай ахвяраваць на выданье. Дзялі — старонка 17.



год паэзіі

Георгі Станкевіч.

«Я вярнуўся дамоў, Айчына» 30

Юлія Шадзько.

Вершык з нагоды пануючага надвор'я 30

ПРЫВАТНЫЯ
АБВЕСТКІ

ВІТАНЬНІ

Віншум Алега, Юлію і Мікіту Дашкевічаў з нараджэннем сына і браціка Яраміра! Сябры!

ШПАЦЫРЫ

Ад 14 чэрвеня ў Віцебску распачынаюцца шточнікі беларускай шпациры ў навакольні Дабравесцянскай царквы. Калі ласка, падыходзьце да 17.00, шпацирүцце на дзародкі ды гаварыце па-беларуску, колкі душа просіць!

ЛЕТНІК

Археалагічны летнік «Палатыда» запрашае на актыўныя адпачынкі летам у падъюнчыбеларускіх раёнах. Незабудынны ўражаныні вам забяспечаныя. Т.: 776-26-75

РАСКОПКІ

Добраахвотнікі запрашваюцца на археалагічныя раскопкі ў Светлагорскім раёне. Добраахвотнікі могуць працаваць на першых раскопках у Шацілках — старадаўні частцы Светлагорску, а таксама на раскопках у вёсцы Карапёла Слабада-2 — на месцы гораду Каузімер. Т.: 567-59-22

«БАСОВІЩА»

Арганізуюцца паездка! Т.: 622-57-20, 578-97-08
КНІГІ

Падкажыце, дзе можна зайдзіці/набыці копіі (DVD ці video) экранізаваныя творы беларускай клясыкі, напрыклад «Дзіке паліванніе каралі Стажа» ды іншыя фільмы. jurga@op.pl

Прапаную книгі. Пойнтызбор твораў Я.Купалы ў 9 та- маx, Крацівін «Таўтонскі орден», Ластоскі «Аркотка гісторыя Беларусі», «Беларускі кнігабор», Арлоў, Ер- маловіч, Шылер, Шаксыр, Ажашка, Ман, Сартр, Цвайг, Грын, Булгакаў. Гэта ды шмат іншага. Т.: 753-70-05

СЯБРОЎСКІЯ ПАДАРОЖЖЫ

Зыміцер Касцяпяровіч запрашае ў падарожжа «Гістарычна Астрэвачына» 17 чэрвеня (нядзеля) па маршруце: Менск — Жодзішкі — Міхалішкі — Варніны — Трокенікі — Быстрыца — Войстам — Астраўец — Менск. 22 — 25 чэрвеня: Львоў і замкі. 13 — 16 ліпеня: Грунvald — Мальбэрк — Гданьск. Т.: 292-54-58, 622-57-20; 509-12-16

Дыскаграфія

Капітал, Песьні

Свабоды-3.

Пл.Каліноўскага,

Дударскі фест.

Старонка 28.



ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

Юрасю У. з mail.ru. У рэцэнзіі на новы альбом NRM Вы амаль не выходзіце за межы апісаньня песень і правядзенія паралеляў. Для спэцыялізаванага музычнага выдання такое можа быць, але ў «НН» важны момант аналізу, вызначэнія месца альбому, кнігі, верша ў гіерархіі здабыткаў сучаснай культуры.

Наша Ніва

незалежная газета

заснавана ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Лукевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Настя Бакшанская

шэф-рэдактар Андрэй Дынько

галоўныя рэдактары Андрэй Скурко

мастакі рэдактары Сяргей Харэўскі

заснавальнік Місцовы фонд выданьня

газеты «Наша Ніва»

выдавец Прывітавае падпрыемства

«Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Менск, а/c 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 12 палос форматам

A2, 6 друк. арк. Друкарня РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». Менск, пр.

Ф. Скарыны, 79. Рэдакцыя не нісе адказнасць за змест раклічных абвестак.

Кошт свабодны. Гаварыць на беларускай мове. Выдавецтва «Наша Ніва»

ад 4 ліпеня 2002 г., выдадзена Міністэрствам інфармаціі Рэспублікі Беларусь.

Юрыйдичны адрас: 220101, г. Менск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р

3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанку», Менск, код 764.

Наклад 2239. Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 06.06.2007.

Замова № 3079.

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.